

app areas q sunt mon- tes aromatu. qz despe- ctis cupiditatib. 7 pur- gatis vicis. amore ce- lestiu tenent. 7 xtuuz odore flagrat. 7 bonus odor chusti sunt.

Ca. I.

Diligite iustici- am. Raban. Dunc libz hieronim? asserit no a salomone vt pu- tar? s a filone doctissi- mo qdaz indgo fuisse scriptu. que pseudo- graphu. i. falso inscri- ptu appellat. qz nome alienum sibi usurpat cuius expositione pre- sbitur bellator octo vo- lumibz pprehendit. Dicit tn hieronimus huc libz apud iudeos vt hebreos no haberi s grecu magis redole- re eloquentia nec in ca- nonicas recipi scriptu- ras.

Et ad vera iusticia nos reduceret 7 inuira- ret. primo pmedat no bis iusticia. p qua ve- nit ad sapiam. dicens Diligite iusticia zc Terram. carne. i. dilecte respicit. ne su- pbiat ptra spuz Ana- si. Primuz querit ere- gnu dei zc.

In simplicitate. id e. volutati illi? vos subijcite. 7 madata cu- stodite. 7 d. Qui n i- telligiu nolite repbede- re. qz secreta dei n pnt humana roe pphendi qz incsphebilibia sunt iudicia ei. 7 inuestiga- biles vie eius

Qm in mali. A id e. in aiali homie in- tra illud. Animal ho no pcpit zc. Et id no dixit. spm. i. animam spualem.

Raban? Qm i ma- linola animu. Frustra sibi blandiunt pbi. et heretici. 7 falsi christia- ni. Soti em nudo cor- de sapias dei possunt accipere.

Benign? Rab. Contra illos inebit. q cogitat oel boas 7 ma- las dicit a deo imitti. cu de? velit oes saluos fieri hoies. 7 ad pgnitoz vita- tis venire. Ipe em nemi- ne tepat. vt recipiat. s vt pbet. An. Temptauit de abraa. Et alibi Proba me 7 tepta me Vn? qlqz aut tepat apcupisce- tia sua. 7 iusto dei iudicio permittitur cadere. qui spui veritatis noluit obe- dire.

Os cotinet omnia. i. spuz q oia gubernat 7 regit. l q attigit a fine vlsq ad fine: sciam habet vocis. i. intelligetia scripturaz pstat homibus. Al qd ptinet omia. id est ho q puenietia bz cum omi creatu. Vn dicitur

Incipit plogus in libz sapientie

Liber sapientie

apud hebreos nusq est. Unde 7 ipse titul? als stu- lus grecam magis eloquentia re- dolet Dunc iudei filonis esse affir- mant. Qui proinde sapientie no- minat. qz in eo christi aduentus. q est sapientia patris. 7 passio ei? cui denter exprimitur.

Ca. I.

Diligite iusti- am. qui iudicatis vt obediat caro spiritui. s hoc est scripturam piele- terram. Senite de- gite et intelligite

dnio i bonitate 7 i simplicitate cor- dis querite illum. qm inuenit ab- his qui non temprat illum. appa- ret aut eis qui fidem habet in illu.

Peruerse em cogitationes sepant a deo. probata aut virtus corripit insipientes. Quonia i maluolaz animu no intrabit sapietia. nec ha- bitabit i corpore subdito peccatis

Spus em sancius disciplinę effu- giet fictum. 7 auferet se a cogitati- onibus que sunt sine intellectu. et onibus que sunt sine intellectu. et

corripiet a supueniente iiquitate. Benignus est em spuz sapientie. 7 no liberabit maledictu a labijs su- is. qm renum illius testis est deus 7 cordis illi? scrutator est verus. 7

lingue eius auditor Qm spuz dñi s donis gre secciam p oes terras dilataram repleuit orbem terraz. 7 hoc quod Alij p spm datur scamo sapientie. alij iermo cotinet omnia sciam habet vocis. s acutic. alij fides. alij gratia sanitarum.

Propter hoc qui loquit iniqua n potest latere. nec pteriet illuz corri- piens iudicium. In cogitationib? t s dominus interrogat iustu et impiu. s fla- mor sodoimozum et amorozu alcedit ad do- em impu interrogato erit. Sermo minum. et iusta vltione puniunt eos. Murmura- num aut illi? auditu ad deum veni- tiones quozq filiozum israel iusto iudicio dei p- er. 7 ad correptoz iiquitatum illi? cullit.

Qm auris zeli audit omnia. 7 tu- multus murmuratonu no abscon- det. Custodite ergo vos a murmu- ratione que nihil prodest. 7 a detra- ctione parcite lingue. Quia sermo s occultus. s omne verbum ociosum quod lo- cuti fuerint homines ratione in die iudici red- obscurus in vacuu non ibit. Ps- aut qd mentis occidit animu. No- lite zelare mortem i errore vite ve- stre. neqz adquiratis pditorem in- opibus manu vestrar. Qm de- non fecit morte. nec letat in pditio- ne viuoz. Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Et non peccetis. qz turpe est doctoz cum culpa redarguit ipsum. ratione que nihil prodest. 7 a detra- ctione parcite lingue. Quia sermo s occultus. s omne verbum ociosum quod lo- cuti fuerint homines ratione in die iudici red- obscurus in vacuu non ibit. Ps- aut qd mentis occidit animu. No- lite zelare mortem i errore vite ve- stre. neqz adquiratis pditorem in- opibus manu vestrar. Qm de- non fecit morte. nec letat in pditio- ne viuoz. Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Creauit enim deus vt essent omnia. 7 sanabiles fecit na- tiones orbis terraz. No est in illis medicamentu exterminij. nec infe- rorum regnu in terra. Iusticia p- petua est 7 immortalis. iniusticia aut mortis acquisito. Impu autē manibus 7 verbis accerserunt illa 7 extimantes illam amicz. deflu- xerunt. 7 sponsiones posuerunt ad illam. quonia morte digni qui sut ex pte illius.

Ite pdicate euageliuz omi create. Saz bz vocis. i. diuiaz ligna- rum a spuz. q dedit aplis loq diuisis lignis magnalia di. Al qd ptinet oia. i. spuz scuz q oia replet sua essentia sciam bz vocis. i. xbi dei. i. de scuz cu xbo. Al qd ptinet oia. i. ecciaz. qz alij dat zc.

Rab. Qui i pncipio ferebat sup aqs. 7 ma- iestate sua omne crea- turu implet 7 cotinet. Prop? hoc Ra- ban? Sic electi denaz scuz 7 pietaz p spuz ac- cipit. sic repbi supbia sua inflati. 7 maligno spuz istigati. errore suu ipudent pferunt. qm spuz dei zelare n pnt nec iusta pena euadit qz sic oculi dñi sup i- stos. 7 aures ei? pces eoz. ita vult? dñi sup- facies mala

Custodite er. Rab. Pernicosi sunt murmuratores. 7 detra- ctodes. Sufurrades ei 7 detractores deo sunt odibiles. Vn salomō Qui det bit alicui rei in futur se obligat. Ps qd men. zc Rab. Est medacia le- uioz culpe cu qs men- tis pstat bnficia. Qd aut scriptu e deū bñfe- cisse obstetricibz hebre- oz 7 raab meretriciu. n- ideo factu e. qz merte- sunt. s qz misericordes fuerut. nec remunerata e fallacia. s benivolentia. Sic em absurdū n- est si de? alio tpe com- missa ppter posteriora bona vellet ignoscere. ita couenies e qz reus vnu id eaz factu ppter bonu. malu pdonat. 7 ipsu bonu remunerat

Molite zela. Enu- merat q sunt boi no- xia. s. murmuratores. de- tractodes. 7 medaciam- ne ide alijs xbis expli- cat. vt. s. fugiamus ea. Morti ei sut obnoxia. No ei placz mors nra deo. Qui ait. Quare mouemi dom? israel? qz nolo morte pcedi l mouetq dic dñs. De ei autor e saluz n pdit ois q fec- oia bda valde. Supediū quide pctois mors. gra aut dei vita etna

Rab. It significat q de? autor bonoz n maloz. 7 id iust? iudex. No em necessitate peccat. s pusa voluntate q ex liberi arbitrij qlitate peccat. a deo n e qd qd cotra natura e. pctm aut ptra natura e de quo mors 7 oia q mortis sunt onunt.

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

Et ex eo q fact? e d tra. n regnu iseroz. i. o yabli 7 suoz s poti? ex vicio. Et spsiones po. In ysaia. Percussimus fedus cum morte. et cum

in inferno fecimus pactum

Ca. II. Direrunt enim.

Raban. Nos pedito- rum qui tanquam bruta animalia que sunt pntia amant. despiciunt futura. nec post hanc vitam requie eternam sperant. de quibus dicit. Non cum in honore esset non intel. Et ysa- ias increpat dices. Di- tistis enim percussimus fe- dus cum morte. et cum i- sermo fecim? pactum? Et amos. Be qui dor- mitis in lectulis ebur- neis et la scinitis in stra- tis vestris que comeditis agnum de grege.

De erigunt est. qz et mibilo. Vel aliter. Vere non erit nobis quies post obitu. quia erigunt est in nihiluz redigemur.

Quia fumus

Vere nihil erimus. qz fumus et status e in na- ribus nostris. in cor- pore nostro. i. corp? no- strum fumo? et statui co- parat. qui simul oriun- tur et deficiunt. et sermo scintille. i. anima ppa- bilis scintille. q statim fit nihil. sermo dico. i. anima ad pmonendū cor nostrum. i. vegetat corpus. Et qz ita sit ex- ponendū. pbat sub des- Quia extinctus cinis et post spiritus diffu- detur zc

Opprimam.

Rab. Generaliter pri- nent hęc ad eos qz deū ptenentes nulli sexui l- grati paut. sed iniuste et auare omnes oppri- munt. Specialiter ve- ro heret. eos tangunt. qui paup em ecclie po- pulum modis omnibus psequunt. et viduam. de qua dictum e. Ai- duam eius bndicens benedicam zc. Vete- ranos. i. pphas et apo- stolos reprehēdūt. nō diuine legis decreta. s-

Ca. II. Direrunt enim

ipij cogitantes apud se si re- cte erigunt. et cum tedio est tps vite nostre. non est refrigerium in sine

bonis. et non e qui agnitus sit re- uersus ab inferis. Quia ex nihilo

nati sumus. et post hęc erimus tan- qm non fuerimus. Quonia sumus

et status e in naribus nostris. et ser- mo scintille ad pmonedum cor no- strum. Quia extinct? cinis erit cor- pus nostr? et spūs diffundet tanqz

mollis aer. Et transiet vita nostra tanqz vestigium nubis. et sicut ne- bula dissoluet. que fugata est a ra- dijs solis. et a calore illius aggra- uata. Et nomē nostr? obliuionē ac- cipiet p tempus. et nemo habebit

meoria opm nostror. Umbre em transitus est tempus nostr?. et nō e reuersio finis nostri. qm cōsignata

est. et nemo reuertitur. Ueite ergo et fruamur bonis que sunt. et vta- mur creatura tanqz in iuuentute ce- leriter. Vino pcioso et vnguentis nos impleamus. et nō ptereat nos

stos tempis. Cororemus nos ro- sis antequā marcescant. nullū pra- tum sit qd nō ptranscat luxuria no- stra. Nemo nostrum exors sit lu- xurie nostre. Ubique relinquam? si- gna leticie. qm hęc e ps nra. et hęc e fors opprimam? paupē iustū. et

nō pcamus vidue. nec veterani re- uereamus canos mlti tps Sit au- tem fortitudo nostra lex iusticie. Cir- cumueniamus ergo iustū qm in- utilis est nobis. et contrarius e opi- nibus nostris. et impzopat nobis pec- cata legis. et diffamat in nos pec-

data dei transgredimur. propter traditionem nostram. cata discipline nostre. Promittit se sciam dei habere. et filium dei se no-

minat. Factus est nobis in tradu- ctione cogitationum nostrar. Ora- uis est nobis etiā ad videndū. qm

dissimilis est alijs vita illius. et im- mutare sunt vie ei. Tanqz nuga- ces existimati sumus ab illo. et ab- stinet se a vjs nostris. tanqz ab im-

mundicijs. et pfert nouissima iusto- rum. et gloria se deū patrē habere

stinet se a vjs nostris. tanqz ab im- futura vita non cogitant. spem future vite pre- mundicijs. et pfert nouissima iusto- fetri sue voluntati dolēt. vnde ei morte machi- rum. et gloria se deū patrē habere

Uideamus ergo si sermones illius veri sint. et tēptemus que ventura sunt illi. et sciam? que erunt nouissi- ma illius. Si em est verus fili? dei suscipiet illum. et liberabit illuz de

manibus contrarior. Lotumelia et tormēto interrogemus eū. vt scia- mus reuerētiā eius. et pbem? pa- tientiam illius. Morte turpissima

condēnem? eū. Erat em ei respectus mortem resuscitare valeat carnē suā. dixit autē ex sermonibus illius. Hęc cogita- uerunt et errauerūt. excecavit eniz

illos malicia eoz. Et nescierunt sa- cramenta dei. neqz mercedē spera- uerūt iusticie. nec iudicauerunt ho-

nozem animar sanctar. Quia de? creauit hominē in eternabilem

z ad imaginē similitudinis sue fecit illum. Inuidia aut dyaboli mors

introuit i orbē terrar. imitant au- tem illum q sunt ex pte illius

Ca. III. Martirum

Historum aut anime in manu dei sunt. et non tæget illos tormentū mortis

Uisi sunt oculis insipientiū mori.

errori sui deua sequi- tur. nec ipsi capiti pa- rent. s. blasphemant et arguunt

Uideamus. Ra- ban. Similia in euan- gelio dicunt. vbi pon- tifices et pharisei consi- lium inierūt quō iesuz morti traderent. et cru- ce posito ille dēbat di- centes. Si rex israel est descendat nunc de cru- ce. zc.

Morte turpissi- ma. cruce. i. qz ad- passiones doli pena- reorum fuit. nunc tro- pheū est victorie. et ec- clie gloria

Quia de? crea- dit. i. nō est auctor ma- lomū deus. ad imor- talitatē em creauit ho- minem qui dyabolice consentis suggestioni- mortis sententię subie- ctus est

Ca. III. Iustoz aut a- in ma. In priori capi- tulo iniquor sentētia expressa est. quā pra- dyaboli pulerunt. nūc aut pdenatur stulticie qz sanctos interire pu- tant quos pro eius cō- fessione trucidant.

Et ab itinere iusto abierunt in exter...

minium. et quod a nobis est iter exter...

In paucis verati. i. multus bene di...

quasi holocausti hostiaz accepit il...

los. et in tempe erit respectus illo...

Fulgebunt iusti. et tanquam scintille...

et regnabit dominus illo...

Qui consistunt in illum intelligent...

veritate. et fideles in dilectione ac...

quiescent illi. quoniam donum et par e...

electis eius. Impij autem secundum que...

cogitauerunt correptiones habebunt...

quod neglexerunt iustum. et a domino re...

cesserunt. Sapientiam enim et disci...

plinam qui abiicit infelix est. et va...

cua est spes illo...

fructu. et inhabitabilia opa eoru...

Mulieres eorum insensate sunt. et ne...

quissimi filij illo...

Maledicta...

creatura eorum. quoniam felix est...

sterilis et coïnquata. que nesciuit...

thozus i delicto. Thabebit fructu...

in respectone animaz sanctarum.

Et spado quod non opatus est per man...

suas iniquitate. nec cogitavit aduer...

sus deum nequissima Dabit enim...

illi fidei donum electus. et fors in te...

plo dei acceptissima. Bonorum enim...

que non concidat radix sapientie.

Filii autem adulterorum in consummati...

one erunt. et ab iniquo thoro seme...

extirminabitur. Et si quidem longe...

vite erunt. in nihilum proptabuntur...

et sine honore erit novissima sene...

ctus illo...

eti fuerint. non habebunt spem nec in...

die agnitionis allocutiones Natone...

enim inique. dire sunt presumptio...

Ca. III

Quam pulcra...

est casta generatio cum clari...

tate immortalis est enim memoria...

illius. quoniam et apud deum nota est...

et apud homines. Lumen patris est illam...

imitantur. et desiderant eam cum...

se eduxerit. et in perpetuum coronata...

triumphat. incoïnquata certami...

num primum vincens. Multigena...

autem impiorum multitudo non erit.

utilis. et adulterine plantationes...

non dabitur radices altas. nec stabi...

le firmamentum collocabunt. Et si...

in ramis in tempe germinaverit.

In die agnitionis...

Ca. III

Quam pulcra...

est casta generatio...

tate immortalis est...

illius. quoniam et...

et apud homines...

imitantur. et...

se eduxerit. et...

triumphat. in...

num primum...

autem impio...

utilis. et...

non dabitur...

le firmament...

in ramis in...

germinaverit.

infirmiter...

buntur. et a...

eradicabunt...

mi inconsum...

et fructus illo...

Iustus Raban? Cum dixisset de malo rum interitu...

Placens deo. Rab. Non ideo tol lit deus dilectum suuz...

Sed iudicij sui roem obseruat. vt quos pre sciuit et pdestinauit...

Fascinatō rē. Rab. Potat hac sen tentia generalis fasci nia reproboz...

Ab. A priori sce mate vel comate here ricorum pfidiam...

Sine voce exa lationis. qz erunt in ex

inutiles. z acervi ad manducandū et ad nihilum apti. Ex iniquis em̄...

Placens deo factus dilectus. z vi uens inter peccatores translatus ē...

Raptus est ne malicia mutaret in tellectum ei. aut ne fictio deciper animā illius...

Populi aut videntes. et nō intelligentes. nec pponetes sibi in p̄cordijs talia...

miseriordia in sanctos eius. z re spectus in electos illius. Londē bit sez in futuro...

quid cogitauerit de illo deo. z qua re munierit illum dñs. Videbūt et contemner̄ illuz...

ter mortuos impetuz. Quoniā dirumpet illos inflatos sine voce z pmouebit illos a fundamentis...

vscqz ad supremū desolabūtur. Et erunt gementes. z memoria eozū periet. Venient in cogitatōe peccatorum suoz...

Uinc stabūt in tū magna constātia ad uersus eos qui se angustiauerunt...

spūs. dicēt inter se penitētia agen tes. z p̄ angustia spūs gementes...

Di sūt quos aliqui in derisum habuimus. z in similitudine imppe rii...

inter filios dei. z iter sanctos forz illoz est. Ergo errauimus a via...

quid nobis contulit. Transierunt omnia illa tanq̄ vmbra. z tanq̄ nunciuz p̄currens...

mentum itineris illi. sed tm̄ soni

cusabiles. quia euz co gnouissent deum non sicut deum glorificau erunt...

Lassati sum. Rab. Lassati sūt pbi losophi in via iniqui tatis...

Per vmbra obliu onem mētis. vel mortē carnis quibus huma na vita obnoxia ē...

Per autē ex cellentia v̄l h̄resim. p nauē vero leuitatē hu mangmentis...

ostā penitētia posses sibus suis relinquunt. Unde gemetes nulla voce psolatōis relena bunt...

Talia dixerunt in iser no zc.

tus alarum verberat leuem ventu
 z scindens p vim itineris aerem .
 comotis alis transuolauit . z p hoc
 nullum signu inuenit itineris illi .
 aut tanq sagitta emissa in locu des
 tinatu . diuisus aer continuo in se
 reclusus est . vt ignozetur transitus
 illius . sic z nos nati continuo desi
 numus esse . z virtutis quide nullu
 signum valuimus ondere . In ma
 lignitate aut nostra psumpti sum .
 Talia dixerunt in inferno hi q pec
 cauerunt . quoniam spes impij tan
 q lanugo est . que a vento tollitur
 z tanq spuma gracilis q a pcella
 dispergit . z tanq fumus qui a ve
 sic humana vita tempus mutacione dissoluitur .
 to diffusus est . z tanq memoria ho
 spitis vni diei ptereuntis Iusti
 autē in ppetuum viuunt . et a pud
 dominum est merces eoz . z cogi
 tatio eorum apud altissimu . Ideo
 accipient regnu deozis . z diade
 ma specie de manu dni . quonias
 dextera sua teget eos . z brachio sa
 cto suo defendet illos . Et accipiet
 armaturaz zelus illius . z armabit
 creaturam ad vltione inimicorum
 Induet pro torace iusticiam . z ac
 cipiet pro galea iudicium rectum .
 Sumet scutum inerpugnabile eq
 tatem : acuet aut diram ira in lance
 am . z pugnabit cum illo orbis ter
 rarum contra insensatos . z bunt
 directe emissiones fulgoz . z tanq
 habent curuato arcu nubiu exter
 minabunt . z ad certum locu insili
 ent . Et a petrosa ira plene grandis
 nes mittentur . z candescet in illos

Talia Adhuc qe
 in d' spēs inducit . qui
 bus statim spem ini
 quoz demonstrat . q
 pntia mansura tantu
 putant . vel euadere se
 impunitos
Lanugo Que ex
 flore herbarum marci
 do oriens . carnis fragi
 litate exprimit . q a ve
 to egritudinis vel mo
 lestia corpis cito tolle
 tur . quia omnis caro
 fenum .
**Et tanq spu
 ma** Spuma hec ex
 aquis edita sup aqua
 enatat . hic est appetit
 humani fauoris et ia
 crantie vulgaris . que
 pcella reptationis . vel
 discussione iudicij dis
 soluitur vel dissipatur
 id est . q vana sunt p
 batur .
Iusti aut in p .
 Post peccatorum pe
 nas z seram in inferno
 penitentiam . istoru on
 dit glaz . qui in celo re
 cepti vita beata in co
 templatone dei fruunt
 in quo totam sua spes
 posuerunt .
**Accipiet zc Ra
 ban** Creator omniu
 cuius arma sunt veri
 tas . iusticia . z iudicij
 p creaturam sibi subie
 ctam corripit delinq
 tes .
Per euangelij . s . p
 dicatores . pfidiam iu
 deoz . stulticia getiliu
 zolum hereticorum . de
 peccato et iusticia . z de
 iudico redarguit . et te
 lis verborum : pectora
 pungit . vt exterriti ce
 vant . cum resistere no
 valeat
Et ad certu zc .
 Quocunqz necesse e .
 non em potest esse con
 fulum . qd est sapientia
 ordinatum

Et flumina zc .
 id est . psecutionum co
 motiones . plerq em
 corda prauoz que p
 dicatio no emollit : fla
 gellum correctois fran
 git .

Elior est sapiē
 tior est vires . z vir pru
 dens melior q fortis

Audite ergo
 reges et intelligite . discite iudices
 finium terre . Prebete aures vos
 qui continetis multitudines . et pla
 cetis vobis in turbis nationum .
 qm data est a dno potestas vobis
 et vir ab altissimo : q iinterrogabit
 opa vestra . et cogitades scrutabit
 qm cum essetis ministri regni illi .
 non recte iudicastis . neqz custodi
 stis legem iusticie . neqz scdm volu
 tatem dei ambulastis . z vir rēde
 et cito apparebit vobis . qm duris
 simum iudiciu in his qui pstant fiet
 Erguo em concedit misericordia
 Potentes aut poteter tormēta pa
 tientur . Non em subtrahet psona
 cuiuscūqz dñs q est omniu domi
 tor . nec verebitur magnitudinem
 cuiuscūqz . quonia pusillu z magnuz
 ipse fecit . z equaliter cura est illi de
 omnibus . Fortiorib aut . fortior i
 stat crutiato . Ad vos ergo reges
 sunt hi sermones mei . vt discatis
 sapiam . z n excidatis Qui eniz cu
 stodierit iusticia . iuste iudicabit .

Ca. VI
Audite zc Rab .
 Donet rectores ecclie
 vt iusticiaz et veritate
 seruent z discrete itelli
 gere festinet . quia acce
 pta potestate a do . ma
 gistri z iudices sut fra
 trum suoz . vt iudicet
 illos scdm equitatem
 z doceat regulam fidei
 cum opibus bonis . et
 ipsi quoqz iudiciū dei
 expectant . qui no fallit
 nec fallit . quia no solu
 opa . s cogitationes et
 voluntates indicabit
Erguo Dis . s . q
 p ignorantiam vl fra
 gilitate . vel necessitate
 peccauerunt . et humi
 li penitētia releuerūt .
Potētes . qui scz
 mandata dei ptemē
 to . grania peccata co
 miserunt . nec penitue
 runt . Sicut em poten
 tiores fuerunt in impi
 etate : fortiora sustine
 bunt tormēta gebennę
Non em s . Non
 est psonaruz acceptor
 reus . vnuquemqz iu
 rta vias suas iudicat .

Ad vos ergo Fi
 nito sermone ad poten
 tes . et eoz duricia du
 ris sermonib increpa
 ta . ad rectores ecclie
 exhortationez conuer
 tit . z sapientiam miris
 psonis extollit .

Et diligite. Qui diligit sapientiam seruat in moribus disciplinam. Non enim amat sapientiam. qui non seruat disciplinam. **U**n. Si diligitis me. mandata mea seruate.

Preoccupat. Brattis se offerens. Ipse enim est via veritas et vita. per ipsum iter. ad ipsum tenditur. ad ipsum pervenitur.

Affidentem. semp parat. auxiliari. **U**n. Ecce ego sto ad hostium et pulso. si quis aperuerit mihi. intrabo ad eum. et cenabo cum illo. et ipse mecum.

In pñti studendus est sapientie. et fm noz mam disciplinę et vi uendum.

Si ergo d. Ra banus. Reges admo net diligere sapiētias. sine qua regnare non possunt. Tunc bñ regitur republica. cū pbi regnant et reges philo sophant. Merito gre etozel ecclie affiont sūt in dining legul medita tione. Qui em eam di scendo. tocedo. opan do qz sequit. regni cele stis coronā assequetur.

Neqz cū inui dia tabescete. In uidia nō pñmunicat sa pientie. quia p inuidi am dyaboli introiuit mors in mundū. et p sa pientiam liberat ab ea genus humanū.

Ergo ac. rē. Ra banus. Ostensura sapi entia virtutē suā. p pñ dicatorē suum bñā ne condicionis descri bit originē. vt quisqz sciat quid ex carnal ori gine. et quid ex dei mu nere habeat. Qd enis dicit. x. mēsum tempe se esse coagulatum in sã. et semi. ho. et de. sō. coneniētis. demōstrat vtriusqz sexus differē tiam. vt em aiunt pbi sci. semē viri candidū et mulieris ē sanguino lentum. quozum pñi xtōne certis spacijs cor pus format. donec ani matum pueniat ad p tum. Alij tamē. vij. alij viij. alij in nono nascū tur mense. s qui in deci mo. pfectiores et saniti ui et vitales esse dicūt.

Et qui didicerint iusta. inuenient quid respondeant. **C**oncupiscite ergo sermones meos et diligite illos et habebitis disciplinam. **C**lara est pater. qui eam bene diligunt. In maluolaz au tēz que nunqz marcescet sapientia. et facile videt ab his qui diligunt eam. **I**nuenitur ab his qui querunt eam. **P**reoccupat q se concupiscunt ut illis se prior ostendat. **Q**ui de luce vigilauerit. ad illam non laborabit. **A**ffidentem em illa foribus suis inueniet. **L**ogitare ergo de illa sensus est. **S**ummar. et q vigilauerit propter illam. cito securus erit. **D**uo niam dignos se. ipa circuit querēs et in vijs suis ostendet se illis hilariter. et in omni prudentia occurret illis. **I**nitium em illius verissima est disciplinę concupiscencia. **L**ura ergo disciplina custodit et dilectio custodia est legu illi. **C**ustoditio le gum consummarō ē incorruptōis. **I**ncorruptō autē facit esse primum deo. **C**oncupiscencia itaqz sapiē. de ducet ad regnum ppetuum. **S**i ergo delectamini in sedibz et scep tris o reges populi: diligite sapiētiam vt regnetis i ppetuum. **D**iligite lumen sapientie: omnes qui pestis populis. **Q**uid est sapiētia. et quē admodum facta sit: referam. et non abscondam a vobis sacramēta dei sed ab initio natiuitatis inuestiga bo. et ponam in lucem scientiā illi et non preteribo veritatē. neqz cum inuidia tabescere iter habebō. quā talis homo non erit princeps sapiē. **M**ultitudo aut sapiētū. et sanitas est orbis terraz. et rex sapiēs po

Ca. VII
dominus fortitudo plebis suc puli stabilimentum est. Ergo acci pte disciplinam p sermones meos et proderit vobis

Ca. VII
In quidem et ego mortalis homo similis hominibus. et ex genere terre illi qui prior factus est. et in ventre matris figuratus sum caro. decem enim meum tempore coagulatus sum in sanguine ex semine hominis. et de lectamento somni conuenientis. **E**t ego natus accepi munem aerem et similiter decidi in factam terram et primam vocem simile omnibus emi si plorans. **I**n inuolumentis nutritus sum. et curis magnis. **N**emo enim ex regibus aliud habuit natiuitatis initium. **U**nus ergo introit est omnibus ad vitam. et similis erit. **P**ropter hoc optavi. et datus est mihi sensus. et inuocaui. et venit in me. **E**t proposui illam re gnis et sedibz. et diuitias nihil esse dixi in comparatione illius. **N**ec pro ui illi preciosum lapidem. quā omne aurum in paratione illius arena est erigua. et tanqz lutus extimabitur argenti in conspectu illius. **S**up salutem et spem dilexi eam. et proposui pro luce habere illam. quoniam inextinguibile est lumen illius. **T**enerunt mihi omnia bona pater cum illa. et innumerabilis honestas per manus illius. et letatus sum in omnibus. quoniam antecedebat me ista sapientia. et ignorabam quoniam

Ca. VII
Nemo enim ex regibus. Rab. Osten dit qd omnis homo ter renus ex viri et mulie ris semine ortus. et p mortē transit mū do. **S** celestis adam q sine semine virili de matre virgine natus ē p pium habz natiuita tis modum. q mortis sue ordinauit occasus. **D**ecimo mo mense p conceptionē natiuitat is ipius a christianis cele brat. et ab octauo kal. april. quo pceptus cre dit vsqz ad viij. kal. ia nuarij. qñ nat' credit. vl' tradit. cdxvi. dies numerant. i. nouē men ses et vi. dies. **I**taqz se tentia euāgelica. q. xl. et vi. annis templū cor poris edificatū a iudg is p dicit esse soluendū p senarij multiplicatō nem: pfectōz incarnat ionis ostendit. qz. cc. lxxvi. qd. drages. vi. se narium habet. **U**nde patet. quia sicut perfe ctus deus. ita et pfect' homo est iesus christ'. **N**ec cōpa. il. p. **U**nde. **I**nuenta vna p ciosa margarita ven dit omnia et emit eam. **Q**ui em celestē sapiāz hactiter inuenit. i. x. bñ dei. respicit oia emo / limēta pñtis vitę. pbi losophiam. eloquentiaz et diuine theozie va care contendit. **T**enerūt mihi om. bo. **D**ocripius salm on. q petens a do sapientiam. regni sub limitatem diuitias et glam cum illa meruit. **Q**uicunqz aut christi p cipit noticiā. omniū piter hic virtutuz ha bet gratiā. et in futuro vitā eternā. **P**rocessu meditati onis intelligit se tm p fecisse. vt priorem sen tentiā posteriori ppan to ignorantiaz putet. **S**icut iohannes ait. **E**go nesciebā eū. **S**ed qui me misit baptizare in aq. ille mihi dixit. **S**up quē videris spi ritum. s. descendente et manente. hic est qui baptizat. **S**icut stelle in comparatione solis minime lucere vident.

Un sol. qz sol' i die iter astraluceat: sic no migatur
Ipsa sapie dur Deu pat incarnati filij cui dedit omnē potestatem i celo z in terra
Ipsa em zē Ra ban' De salomōe dicit scriptura De dedit sapientiam salomoni. et pū dētā multā nimis z pcedebat sapiāz omniū orientaliū z egipti omiū. z erat sapiētior cūctis hoibz. z disputa uit de lignis a cedro vs qz ad ylopiū. z d iumē tis. z volucris. z reptilibz. et piscibz. et venie bāt de cūctis plis ad audiēdā sapiām salomonis. **N**oster xpo patris dei virt' dicitur dei sapia. cui oia nuda et apta. discipulis etiam dat misterioz suoz i telligētā. vt bystoria. all egoziā. tropologia. anagogen. intelligant **I**psa em. om. ho. ve. in b. mū. que q sequit. n abulat in tenebris.
Est em zē Rab. Et ysaia oñdit oia dona spūscā i bñaitate saluatori existit. i q sūt oēs thesauri sapie et scie absconditi. et plenitudo diuinitatis. cui n dat spūs ad mēsurā
Rab. Spūs q implet oia mobil' sum' et stabil' ēz. hō ē q vbi qz discurret. vbi qz obuiā venit. z repēte vbi nō credit. inuenit. **O**mnipotens ē spūs. vt vbi qz pñs signet. ita bilis simul z mobil' ēz
Rab. Vñ. splēdor gl' z figura sube eius. regēs oia xpo virtutis sue. **P**at' em dicit vt xbum sit. nō quō pferant cogitat. **D**ocemiz t pale. illud eternū. z il luminādo dicit de se. et de patre. qd dicitū ē nob. **V**n ait. **N**emo nouit patre nisi fili'. et cui fili' voluerit reuelare. qz p filiū reuelat pī. id ē. p xbu suū. **S**i cū xbu qd pferim' t pale z trāsitōniū z se oñdit. et te q loquim'. multo magis xbus dei p qd facta sūt oia: oñdit patre sic est. qz et ipsū ita est. et qd pater. scdm qd sapia est et essentia **R**ā h m qd xbu ē. n est b qd pat. qz xbu nō ē pat. xbu em relatiue dē. sic

qz als bonorum i qz als quā qz spūs discipline effugiet fictum. et in malivolā aiām n intro. sa. **h**oz omniū mater est. **O**mni sine fi
 qz que est contraria largitati sapientie. qz societas luci ad tenebras
octione didici. **I**n fine inuidia pmo
 qz quia pudica. pacifica. modesta. plena misericordia. et fructibus bonis.
nico. z honestatem illius nō absco
 qz quāto quisqz profundius discit. tanto pfū dora cognoscat.
o. **I**n finitius em thesaurus ē ho
 qz qz agnoscentes. s. pcepta et voluntatē dei **E**st
 mibus. quo qui vsi sunt. **I**ptici
Eos aut dicit amicos. qz omia quecumqz audi pes faci sunt amicitie dei. ppter
 ui a patre meo nota feci vobis.
disciplinē dona pmendati. **M**ibi
 qz iudicia.
 aut dedit deus dicere ex sentētia. z
 psumere digna hoz que mibi dan
 qz auctor.
 tur. quoniā ipse sapientie dux est. z
 qz sapiētes corrigat vt nemo psumat s ptece. sapientium emendator. **I**n manu
 em illius z nos z sermones nostri
 z omis sapientia. z opum scientie
 qz mozi.
 disciplina. **I**pe em dedit mibi hoz
 rum. que sunt sciam veram: vt scia
 dispositiōnem orbis terrarū. z vir
 tutes elementoz. initiū z psumma
 tionē z medietatē tpm. vicissitudi
 num pmutatiōnes. z psumatiōnes
 tpm. z mox mutatiōes. diuisiō
 nes tpm. anni cursus. z stellarum
 dispositiōnes. naturas animalū. et
 iras bestiaz. vim ventoz. z cogita
 tiōnes hominū. differētiām virgul
 tozum. z virtutes radicū. z quecū
 qz sunt abscondita z improuisa di
 dici. **O**mniū em artifex docuit me
 qz qz p ipam veritatē cognitō dat.
 sapientia. **E**st em in illa spūs intel
 qz qz sanctificās omnia: qz multiplices. grās dās
 qz qz vniēs bonos
 ligētē. **S**ancē. **M**ultiplex. **V**nicē.
 qz vniūs est sermo dei et efficax. et penetrabilior
 om. gla. ancipiti. z. qz verbo: qz disertus facit
 linguas infantium
 subtilis. **M**odestus. **D**isert'. **M**o
 qz qz sine macula: qz nec fallit. nec fallit. qz mittit
 et misericors
 bilis. **I**ncoīgnat'. **I**cert'. **I**suauis
 qz qz nō gaudet sup iniquitatem. congaui
 det autem veritati.
 amans bonū actū. qui nihil vetat
 qz cōis omnibz: qz inata bōitate
 bene facere. **H**umanus. **B**enignus
 qz qui dat lasto virtutē: qz p naturā oia cōinet
 stabilis. **S**ecurus. **O**mnem habēs

qz via. veritas. et vita. qz qz lumē omnīū: qz qz
 in manu eius sunt omnes fines terre. cui omne
 genu flectitur celestium. terrestrium. et inferno
 virtutē. **O**mnia prospiciēs. **I**n qz ca
 rum.
piat omēs spūs intelligibiles. **m**ū
 qz qz nihil emi subtilius. mobilius sapientia qz om
 dus. **S**ubtilis. **O**mnibus emi mobi
 nia. creat. regit. ordinar. **I**n ipa emi viuimus.
 et mouemur. et sum'.
libus mobilior est sapientia **A**ttin
 qz qz sine vsqz ad finem. qz qz lux est et tenebre
 in eo non sunt.
git aut' vbiqz propter mundiciām
 qz calefaciens frigus infidelitatis nostre
 suaz. **C**lapor est emi virtutis dei. z
 qz splendor glorie consubstantialis. equalis. coc
 ternus. qz summo bo
 emanatō quedā est claritatis **O**m
 no non appropinquat malum
 nipotētis dei sincera. et ideo nihil
 qz semp simplex bonum est: qz in quo videt pa
 inquinatū in illam incurrit. **A**dor
 ter. qui videt me. videt et patre: qz qui peccatū
 est emi lucis eterne. z speculū sine
 non fecit. nec inuentus est dolus i ore a
 macula dei maiestatis. et imago
 qz plena representatō. qz cū patre
 bonitatis illius. **E**t cum sit vna:
 qz qz coomnipotēs. qz immutabil'
 omnia potest. et in se permanens.
 qz regnādo. ordinādo: qz omia p ipm facta sunt
 omnia innouat. z p natiōes in ani
 mas sanctas se trāsfert. amicos dei
 qz qz stulticia deo odibilis est
 et prophetas pstituit. **N**eminē emi
 qz qz qui in lege dñi meditat' die ac nocte.
 diligit deus nisi eū qui cum sapia
 qz **D**ura corporalis lux que modo occidit. modo
 ocutur. spūali luci comparata scintilla videt. cbrī
 stus quozqz sanctorum claritatem longe trāscen
 inhabitat. **E**st emi hęc speciosior so
 dit. **E**st. **I**psi pibunt. tu autē pmanebis
 le. et sup omne dispositiōez stellarū
 qz qz nullus sine peccato. vel inimu
 luci cōpata prior inuenit. **I**lli emi
 nis a peccato: qz qz peccatum non fecit. nec in
 succedit nor. **S**apientiam aut non
 uentus est dolus in ore eius
 vincit malicia

Ca. VIII

Attigit ergo a
 qz id est.
 a principio mundi.
 qz ab eterno vsqz in eternū: qz vsqz
 ad aduentū cbrīsti: qz qz dei virt'
 sine vsqz ad finem. **F**ortit'
 qz qz dei sapientia: qz ego diligo diligentes me. et
 et disponit omnia suauiter. **D**anc
 qui mane vigilauerit ad me inueniet me
 amari et exqsiui eam a iuuentute
 qz beat' qui obseruat ad postea hostij mei
 qz stabī
 mea. et quesui sponsam meā assu
 li federe. qz qz veritatis. vnde. hęc est vita eterna
 vt cognoscant te solum. et quem misisti iesum
 cbrīstuz
 mere. et amatoz fact' sū formē illi
 qz quia coeterna patri coomnipotenti
 qz qz patris scz quia et coeternus.
Generositatem illius glorificat

filij qd nō ē pat. **A**būst'
 qz dei virt' z dei sapia.
 qz de patre virt' z sa
 piētia. ipse qz virt' z sa
 piētia ē. sic lumē de lu
 mie patre. z fons vite
 apd patre fontē vite.
Est. **Q**m apud te est
 fons vite. z in lu. t. in.
 l. **S**ic em pat' hz vitā
 in semetiplo. sic dedit
 filio vitā brē i semetip
 so. **S**ic lumē vix. qd il.
 o. b. v. i. b. mū. **S** xbu
 erat apud deū. z deus
 erat x'. **D**e' aut lumē
 ē nō corpale. **S** spūale.
 nec illuminatōe factū.
 sicut apli quib' dicit. vos
 estis lux mundi. **S** qd
 illūiat omne hominē.
S est sapia de qz agim'
Sapia ē filij. de sapi
 entia patre. sicut lumē
 de lumine. de te xco.
 z singls pat lum. z sin
 gul' filij lumē. z singul'
 spūscūs lumē. **S**ingu
 lus pat' de. z singul' filij
 de. et singul' spūscūs
 de. **E**rgo z singul' pa
 ter sapia. z vtrūqz si
 mul vniū lumē. vñ de
 us. vna sapia. **S**z fili
 us factus ē nob sapia
 a deo. et iusticia et san
 ctificatō. qz t'paliē ad
 ipsuz pueritū. vt cū
 illo ieternū maneam'.
 et ipse in tempe verbū
 caro factum est et ha
 bitabit i nobis.
Ca. VIII.
Attigit a fine
 id ē a principio mundi
 vsqz ad aduentū cbrī
 sti. **M**itifica opa z sine
 ra testimonia p vetus
 testamētū fortiter asse
 rit. et ab incarnatione
 verbi vsqz ad finē mū
 di. suauitatē euange
 lij exponit. **A** fine ergo
 vsqz ad finē fortiter p
 tingit. qz vbiqz pfecte
 agit. **F**inis em pfectōz
 significat
Glorificat id est
 repñtat generationem
 illius scz patris. qui ē
 ei coeternus. et coomī
 potens. vel prim' de tē
 porali natiuitate. pñz
 de eterna potest legi.
 habet contuberniū di
 id est. humanitatem.
 in qua habitat deus.
 qui est sapientia patris
 vel glorificat ge. illius
 id est. dei patris. i. et
 dem essentia est cū pa
 tre ab eterno genita. nata in tempore de matre

Pater non indicat quem qd. s. omne indi- cum dedit filio. huius membra sancti sunt. imitantes eum

Tu autem re. Ra- ban. David quia vir sanguinis fuit et multa bella gessit. templum do- mino edificare non po- tuit. quod salomon edifi- cavit. qui libri huius au- ctor esse putat. Come- morans ergo dei bene- ficia. precatur ut sapientia seculi permaneat. et om- nibus eius dirigat. Et quia templum etiam eccle- siam significat. quam christus verus pacificus pro parios suos. i. predi- catores edificat. patet et hoc in persona predicatorum intelligi. qui sciunt omnia que ad regimen populi pertinent non sui esse operis. sed divini mu- neris. unde quotidie pos- tulant. ut qui est au- ctor operis. sit largitor summe perfectio. Quid- quid enim de sapientia dei dicitur. ad ipsum referri- mus qui est pater nostra- rum. qui fecit utraque. unum virtus et sapientia dei et imago dei invisibilis primogenitus omni cre- ature.

Quis enim ho- Admirat excellentiam dei. Quasi. Dicitur deo di. sapientie et scientie dei. et quis novit sensum domini. aut quis perscrutari- eius fuit

et verum. et sordis filii ad patrem pro corpore suo. et anima iusti sedes est sapientie. iudicium iudicet. da mihi sedem tuam afflicte sapientia. et noli me reprobare a pueris tuis. quoniam in iudicio subiectus casibus. et quod mater enim dicit. ecce ancilla domini. fiat mihi secundum verbum tuum. seruus tuus sum ego et filius ancille. Sine me nihil potestis facere. et breves dies hominis sunt. Homo infirmus et exigui tem- poris. et minor ad intellectum iudi- cium et legum. Et si quis erit summa- tus inter filios hominum. et si ab illo fugerit sapientia tua. in nihilum con- vertetur. Tu autem elegisti me regem po- pulo tuo. et iudicem filiorum tuorum et filiarum. Et dixisti edificare templum in monte sancto tuo. et in civitate habitacionis tue altare. similitudi- nem tabernaculi tui sancti. quod pro- pterasti ab initio. et tecum sapientia tua. que novit opera tua. que et affuit tunc cum orbem terrarum faceres. et sciebat quid placitum esset oculis tuis. et quid directum in preceptis tuis. Mitte illam de celis sanctis tuis. et a sede magnitudinis tue. ut im- pediat me in operibus meis. et custo- diet me in sua potentia. Et erunt accepta opera mea. et disponam popu- lum tuum iuste. et eris dignus sedi- um patris mei. Quis enim hominum poterit scire consilium dei. Aut quis poterit cogitare quid velit deus. Cogitaciones enim mortalium timide. et incerte. prudentie nostre. Corpore enim quod corrumpitur. aggrauat ani- mam. et terrena inhabitatio deprimit

mit sensum multa cogitantem. Et solum dei nullam potestatem inuenire rationem difficile estimamus que in terra sunt. et que in prospectu sunt inuenimus cum labore. Que in celis sunt aut quis inuestigabit. Sensum autem tuum quis sciet nisi tu dederis sapientiam. et miseris spiritum sanctum tuum de altissimis. et sic correcte sunt semitae eorum qui in terris sunt. et que tibi placent didicerunt homines. Nam per sapientiam sanati sunt quicumque placuerunt tibi domine a principio.

Hec illi qui pri- mus formatus est a deo pater orbis terrarum. cum solus esset creatus custodiuit. et eduxit illum a delicto suo. Et eduxit illum de limbo terre. et dedit illi virtutem principum omnia. Ab hac ut recessit iniustus in ira sua. pro ira homicidii fraterni- tatis deperit. Propter quod cum aqua deleteret terram sanauit iterum sapientia. per contemptibile lignum iustum gubernans. Hec et in con- sensu superbie cum se nationes extulissent. sciuit iustum. et conseruauit si- ne querela deo. et in filiis miseri- cordiarum forte custodiuit. Hec iustum a peccantibus impijs liberauit fugi- entem. descendente igne in pentapolim. quibus in testimonium ne- quicie fumigabunda postat deserta terra. et in certo tempore fructus habentes arboreos. et incredibilis anime memo- ria stans figmentum salis Sapiens

Sensum autem tuum. Nemo scit quod sit in corde hominis nisi spiritus hominis. et nemo novit quod sunt dei. nisi spiritus dei. Spiritus autem omnia scrutatur. etiam profunda dei. qui illuminat corda sanctorum

Hec illi. Rab. Bonitate dei primus homo creatus in paradiso locatus. cunctis animalibus prelat. per transgressionem mandati. in miseris huius seculi deiectus est. et per dei sapientiam id est. christi reparatus. magni pietatis vinique iudicium est.

Iniustus. ut ca- ym. qui frater non iuste peccavit. cuius peccati vindicta in diluuium soluta est. et generatio caym dele- ta. sed dei sapientia nocere de- stirpe seculi. ad reparatio- nem orbis cum filiis suis in archa seruauit. Unde se- quitur. Propter quod etc.

Hec et in con- Ra- ban. Diabolus pro superbia in destructioe turris seduxit genus humanum. Unde pharaon est punitio linguarum. sed dei sapientia stirpem abraham adiuuit dans cultum et legem. ut vnum deum coleret. et ca- ym semine redemptorem produxit. in quo benedixit omnes gentes. ita quod dy- aboli superbia confudit. humilitas christi adu- nauit

Hec iustum etc. Vincit petrus ait. Cui- tatem sodomorum et gomorreorum in cinere rediges. euerfione vana nauit. exemplum eorum qui im- pie acturi sunt ponentes. et iustum loth oppressum a nefandorum iniurijs. auerfione eripuit etc.

Loth retro re- spiciens. in statuam sa- lis conuersa est. ne quod gratiam dei ad vitas vo- cati sumus. veterem ho- minem respiciamus. me- dia via remanentes. In statuam salis versa- alios salit. An. De- mentote vxoris loth. ne. f. tanquam fatui negli- gamus. sed prudenter ca- ueamus.

Torquebantur. a pharaone. ubi quisq; essent. **N**on tamen hi quos israelitice recitati dade p singulas civitates pemerunt. puniti sunt. s; omnes chananei aut dicitur victoria populi dei. **V**n raab. Irruit in nos terrores vester. **M**istice aut. **J**udgi q; incarnatos filij dei r; dicitos respiciebant. ubiq; terraz vagi r; p fugi varijs dadijs affligunt. **S**etiles vero ad fide pueri. r; suscipietes patna correctio nem a dei misericordia no recedunt. vt q; fuerat in capite. sint in cauda r; connerlo.

Duplex r; preteritoz malozum recor dato no minuit. r; pntiu tepstas auget. **V**n nec hnt spem remedij. q; penitentia simulatet no studet emedatoni. **V**n. Cu occiderz eos querebat eu r; dilexe. r; tunc ore suo r; **N**o similie faci ens iustis. q; n; lstr peccat. **S**epies em ca dit iust r; refurgit. **I**m plus aut cu venerit in pfundu maloz. ptem nit.

Quidam r; kab. **D**ignus fuit vt q; p creatore creaturas venerabatur. vñ opem querebat. sustineret pe na pugnata em. p eo or bis terraz ptra insen satos. **M**istice ho ydo latre. heretic. scismatici. q; erroz suoz sectas p veritate colit. a spu alio bestijs puniunt. r; quib; d; **R**etradas bestijs aias pfitentes tibi. quaz aspectu terri bilis furor immensus. **T**ora em intentio e co ru. gen; humanu pleq; r; cruciare id oib; mo dis. **S**z q; r; neminē iniuste danat. sequit.

Sz omnia in mensura r; **S**ed omnia i me. **Q**uia omnia fm xitate r; iudicij et iusticia facit. omnia em opera sua certo nno r; mensura r; podere crea nit. **V**n. **Q**ui nbat ml titu. **I**tel. **r**o. **e. n. v.** **E**t alibi. **Q**ui fecit ventis pond; r; aqs appedit mensuras. **Q**uidam ait. **O**mnia q; a primena us

^{quia pteritorum maloz} torquebantur. **D**uplex enim illos recordatio et pscntium tempestas. **a**ccipat redium. r; gemitus cu me moria pteritorum. **L**uz em audiret p sua tormenta bene secum agi. co memorati sunt dnm. admirates in fine exitus. **Q**ue em in expositone prava piectum deriserunt. in fine euentus mirati sunt. **N**o similiter

^{vt iniustis.} ^{secundu duriciam sua et} ^{cor impentens tbsaurisat sibi iram in dicere.} **i**ustus faciens. p cogitatonib; autē ^{iniqua opa q; ex cogitatonē pro} insensatis iniquitates illozum. **N**o ^{ecount.} quidam errantes colebant mutos ^{sculapiu} serpentes. r; bestias supuacuas. **i** misisti illis multitudinē mutorum ^{vt ex similitu} animaliu in vindicta. vt scirent qz ^{dine pene cognoscerent qualitatem culpe} p que peccat quis. p hęc r; torquef

Non em impossibilis erat omipo ^{si filius} tens manus tua. que creauit orbē ^{erat inanis et vacua. et tenere erant super faci} terraz ex materia inuisa. **i**mmitte ^{an abyssi} re illis multitudinē vsq; ^{demoni.} aut au

daces leones. aut noui generis ira ^{si re} plenas r; ignotas bestias. aut va ^{vel libidinis.} ^{si obseu} porem igniu spirantes. aut odore ^{rantes. f. oculos spuales.} fumi proferentes. aut horredas ab ^{Qui scz omnia videndo vruut.} oculis scintillas emittentes. qua ^{lasciuia.} rum non soluz lesura poterat illos

exterminare. sed r; aspectus p timo rem occidere. **N**az r; sine his vno ^{si indignatone vel iussu dei} ipu poterant occidi. psecutoz passi ab ipsis factis suis. r; dispsi p spi ritum virtutis tue. **S**z omnia in me

sura r; numero r; pondere disposu ^{si deo nihil est impossibile cui resistere ne} isti. **M**ultu eni valere tibi soli sup ^{mo potest.} ^{si filij tui.} **U**nde visa ^{erat semp. r; virtuti brachij tui q; s} tas. in duere fortitudinē brachium domini ^{resister.} **Q**uonia tanq; momentuz ^{lingue} statere. sic est ante te orbis terraz.

r tanq; gutta rosis antelucani. qui ^{si potentia dñi boni} descendit in terra. r; miseris om ^{rate plena. opus suum propter peccata non de} nium. quonia omnia potes. r; disti

spicit. sed per penitentiaz abluie. et pie fouet et mulas peccata hominu propter pe nutrit. **U**nde subdit. **D**iligis enim om. **n**itentiam. **D**iligis eni omnia que sunt. r; nihil odisti eoz que fecisti. nec eni odians aliquid constituisti aut fecisti. **Q**uomō aut possz aliqd pmanere nisi tu voluisses. aut qd a te vocatu non esset conseruaref. **P**arcis aut omnib;. quoniam tu sunt domine qui amas animas

Ca. XII

Quam bonus ^{est.} et suavis est domine spūs tuus in nobis. **I**deoz hos qui er

errant. pibus corripis. r; de quib; ^{Beatus qui audit vocē ammonctis} peccat amones r; alloqueris. vt re

licita malicia credant in te domine. **I**llos eni antiquos habitatores san cte terre tue quos exhoruisti. qm

odibilia tibi opa faciebant p medi ^{si per vene} camina r; sacrificia iniusta. r; filioz ^{ficia} ^{si hoc non legitur.} suoz necatores sine misericordia. r; comestores vilcez hominu. r; de

uoratores sanguis. r; auctores pa ^{si eorum qui senon poterant defendere} rentes animaz in auxiliataz volui ^{vel quibus volebant auxiliari} sti pdere a medio sacramento tuo. p manus pentu nostroz. vt digna

pciperent pegrinatōez pueroz dei que tibi omniu carior est terra **S**z et his tanq; hominib; pepcisti. et

misisti antecessores exercitus tui ^{si accerrimos timores quib; corda gentiu pun} vespas. vt illos paulatim extermi ^{gebantur.} narent. **N**on quia impotes i bello

eras subijcere ipios iustis. aut be stijs seuis. aut verbo duro simul ex ^{si id e. p partes id e paulatim no} terminare. sed pib; iudicās. dabas ^{exercēs omne vindictam.} locum penitētie. non ignorās qm

iniqua est natio eorum. r; naturalis ^{si pmanē in} malicia ipsozum. r; quoniam non

tura statuta sūt. nūoz vident rōne firmata. **H**oc em fuit pncipa le in aio pditois excm plar r;. **I**n mensura qli tas. in nūo qntitas. in pōdere rō. **I**n bis pnti tuit r; mudū r; guber nat. r; iudicatur. **I**n bis iust; iuder pphen di nō pōt. nec repebē di. oia in claustro hoz trū. abscondita latēt. q; solis clauib; iudicij et misericordie dei refera bunt. qm illūinabunt abscondita tenebray. r; reuelabūt. consilia cor dium.

Momentū sta tere r;. **S**ile die plai as. **E**cce gētes sic stilla stule. r; qli momū sta tere reputate sūt. vult em intelligi q; mens et rō r; sensus dñi p que oia scā sūt. r; sine q; scā ē nihil. ille sit r; q; dē. **V**erbo dñi ceti firma ti sūt r;. **D**ēs gentes q; nō cognouerūt creato rē suā ad ppatōz dñi q; stilla stule sūt. r; quali momētū statere. qd le uic r; dñat. r; sic gut ta rosis antelucani. q; p mo aspectu sol siccat. **U**t sicut stule stilla. si fluit a portate respicit vt negligit. ita gētium mltitudo celesti splen dore. supnis misterijs r; angeloz mltitudini compata. p nihilo du citur

Diligis em. **B**o nns dpxer op; suā di ligit. r; regit. r; si bō ali qn peccat. sustinet i ml ta patētia. r; p penitē tiā i mel; puerit. **V**n solē suū facit oriri sup bonos r; malos. r; plv it sup iustos r; iustos. **I**mpenitētes aut iusto iudicio damnāt. **I**ust; em dñs r; iusticias di lerit. **Ca. XII.**

Corripis. p eos q; replēs. f. p alios q; volueris. **V**n. **I**le ar guet mundū r; pecca to. et de iusticia. et de iudicio **I**llos em. r;. **R**a banus. **H**ystorialis di cit. quō septē gētes. q; terrā chananeoz polli rebant ppter iniquita tes eoz eiecit. et filios israel nominis sui cul tores introduxit. **M**istice autē septē gētes

Neq; operib; .
zc. Alij igne colebant.
que vulca nu vocabat
alij etherē vl aerē. que
ionē vl inuonem dice
bāt. alij nimā aquā. i.
neptunū. alij girz stella
rum . q; diuisis figuris
animaliū positiones et
cursum distribuebant
astroz. alij solē quem
pbeñ vocabant. alij
lunā. i. dianam.

Rab. Dupliciter pec
cāt. pñm q; elemēta . i.
dei opā deo pferunt .
Deinde. q; elemētōrū
figuras sb hūana spē
colūt. Soli emz lunę
humānā figurā tribu
unt. Igni q; z tēz z ma
ri. q; illi vulcanū. vltā
neptunūq; vocāt. non
tñ ipis elemētis i aptil
sacrificāt. Tāta em cu
pidital imaginū homi
nel tēz. vt viliora sint
q; vera sunt. Anro. f. et
gēmis delectant. horū
ritoz pstringit oculos
Sine his nō putāt cē
religionē. In his ergo
auaricia z cupiditas.
colit. credūt deos ama
re. qd ipsi amāt. ppter
qd sūt furta z latroci
nia z bella. psecrāt dñi
manubias. z rapinas
q; valde ibecilles sunt
si cupiditatib; subiecti
sunt. Cur em celestes
putant. si terrena desi
derāt. vl beati si indi
gēt. vl incorrupti. si in
his delectant in quib;
cupidalit; hois dānat

Et tñ adhuc
zc. Hic paul; ait. Re
uelat em ira dei de ce
lo sup omnē impietā
tem eoz q; veritatē dei
in iusticia retinet. q;
qd notū est dei. mani
festū est in illis zc. No
ticia dei er mūdi fabri
ca pcepit. Et em deus
inuisibilis et visibili
bus pgnosceret. opus
ab eo factū est qd opū
ficē manifestat. vt de
us omnū intelligeret.
q; hoc fecit qd nō pñt
alij. Sz em pgnouisset
nō sic deus glouificau
rūt. s; euauerūt in co
gitationib; suis.

Infelices aut
sunt. Qui. s; deos bo
norāt vt aurum ocul
hauriāt z nitorem leui
gati marmoris. vl eto
ris. aut isignes gēmis
z colorib; vestes. z qnto ornatiōra sūt tēpla. z pulciora simularca. tāto pl;

vident bona non potuerūt ^{s; obsta} intelli
gere eū qui est. Neq; opib; atten
dentes agnouerūt q; esset artifer .
sed aut ignez. aut spūm. aut citatū
aerem . aut girū stellarū. aut nimā
aquam . aut solem . aut lunā. recto
res orbis terraz deos putauerūt .
Quoruz z si specie delectati deos
putauerunt. sciant quanto his do
minator eozuz speciosior est. ^{s; qui tanta speciosa fecit} Spe
ciei em generator hęc omnia cōsti
tuit. Aut si virtutē z opa eoz mira
ti sunt. intelligāt ab ipsis . qm qui
hęc fecit fortior est illis. ^{s; qui tanta speciosa fecit} Magni
tudine em speciei z creature pgnō
scibiliter poterit creator hoz vide
ri. Sed tñ adhuc in his minor est
querela. Et hi em fortassis erāt de
um querentes . z volētes inuenire
Etem cum in opibus illius puerfē
tur. z inquirunt z psuasuz habēt.
qm bona sunt que vident. Iteruz
aut nec his debet ignosci . Si enī
tantum potuissent scire vt possent
estimare seculū. quomō hui; dñm
facilius non inuenerūt . Infelices
aut sunt. z inter mortuos spes illo
rum ē. qui appellauerūt deos opa
manuum hominū. aurum z argē
tum artis inuentionem. z similitu
dines animalū. aut lapidē inutile
opus manus antique. Aut si quis
artifer faber de silua lignū rectum
secuerit. z hui; docte radat corticē
omnem. z arte sua vsus diligenter
fabricet vas inutile in puerfatōem
vitę. reliquijs aut hui; opis ad p
paratōnem escę abutaf. z reliquuz

hoz qd ad nullū facit vsuz. Lignū
curuū z verticibus plenuz sculpat
diligenter p vacuitatē suam. z p sci
entiam suę artis figuret illud. z assi
milet imaginē hominis. aut alicui
ex animalibus illud compet plini
ens lubrica. z rubicūdo faciat fuco
colorem illius. z omnē maculam q
in illo est pliniens terra. vt faciat ei
dignam habitatōnem. z in pariete
ponens illud. z confirmans ferro
ne forte cadat. pspiciens illi. sciens
quoniam non potest adiuuare se .
Imago em est. z opus est illi adiu
torium. Et de substantia sua. et de
filijs suis. et de nuptijs. votū faci
ens inquirat. Non erubescit loqui
cum illo qui sine anima est. z p sa
nitate quidē infirmū deprecāf. et p
vita mortuū rogat. et in adiutorū
inutilem inuocat. et pro itinere pe
tit ab eo qui ambulare non potest.
et de acquirendo. z de opando . et
de omnium rez euentu petit ab eo
qui in omnibus est inutilis

Terū alius na
uigare cogitans . et per fe
ros fluctus iter facere incipiens .
ligno portante se . fragilius lignuz
inuocat. Illud enim cupiditas ac
quirendi excogitauit. et artifer sa
pientia fabricauit sua. Tu autē pa
ter gubernās. puidētia . qm dedisti
in mari viam. et inter fluce; semitā
firmissimam. ostendens quoniam
potens es et omnibus sanare. z si
delibns qnoq; inter seculi fluctus et pscutōnes p; parat semitam fidei et

maiestatis hnt. vl brē
dicūt. Religio g est vl
creditor. qd cupiditas
humana mirat.
Aut si q; zc. Ra
ban. Intulcat sapien
tia bis q colūt ydola .
vt intelligāt q; pnicōsū
sit ompotentē deſere
re z figmēta adorare.
An yfaias . Qui for
mauit deuz z scilpſite
pſtauit ad nibilū vtile
ecce omēs pſicipes ei;
pſunder. Hinc flaccus
ait. Diu trunē crā. ſi
culū. inutile lignū. Luz
faber incert; stannū fa
cerz. vt pſiapū. maluit
eſſe deū. Quid qd autē
de ydol; dēm ē. pōt re
ferri ad hereticoz pſi
cipes . Qui ſimulacra
dogmatū ſuoz artifi
corde pponunt. z vene
rant q; fecerūt. nec ſuf
ficiat eoz pſp. niſi ſim
plices deſcipint. q; qſtū
putāt pietatē. z deuo
rāt domos viduaz. et
abutiētes vulgi ipſia
arte dyalectica q; aſcia
terebrio. lima. runcina.
fomant deū ſuuz. z cu
dūt malleo. atq; inau
rāt rethorica venuſta
te. quoz de; vteret.
z gla in confuſione co
rum Ca. XIII
Et ex ali; nau i
gare zc. Hęc q; con
tra ydolatriā dicunt.
Maxima ei recordia
eſt . vt hō ad imaginē
dei edip; rōnabilez ab
ipō hñs animā q; exco
gitauit quō tranſiret
fluctus nauē fabricās
ſcōm artis ſuę pitiam.
nō honorat illū q; hāc
ſibi redidit ſcām. z ino
cet ydolu qd ſimili ar
te. z maiorū vaiatē for
mauit. Cū ei maior ſit
qui ſec; q; qd ſit . factu
ram ſuā adorare inſa
nre eſt
Deo nauigandi
curſus petend; . a q; na
uigi; pparatō. heretici
aut q; vana ſingunt ſi
mulacra erroz. iō i ſtu
ctibus ſeculi peunt. q;
nauē ecclēſie reliquerūt.
z gubernatorem deū.
Qm dedisti
rabelital p mare rubz
ſicco veſtigio tranſdu
xit dei potentia. et ior
danis aquas diuiſit .
vt terrorē incuteret gē
tibus extrimādis. ſi

constantie. vt transeant illesi. nec est humani solatij opus vbi deus ondit mirabiles effectus virtutis sue

Sed vt no essent etc. Creator dedit sciam creature sue qua sibi in pnti plaleret. vt eius voluntati de hueret. Vn noe archa facere iussit. i qua ipse 7 pgenies eius saluaret. 7 cetera animatia ad restauratoz orbis seruare

tr. cu gen? humanu p iniquitate sua diluuiio deleret. An peti? In q pauci. i. octo aie salu facte sunt p aquaz. q 7 nos nuc filis for / m? saluos fecit baptis / ma etc. Archa de lignis leuigatis constructa. ec / deliam significat. q fit de collectoe fideliz ar / tifico pdicator. Pa / ci. i. octo anie salu facte sunt p aqua mudo pe / reunte. qz ad ppatoz reprobos puus nus e elector. Pauci em sut qui via vite inueniunt. aqua diluuij extra po / sitos occidit. qz hereti / cas licz habent baptis / mi sacramentu. ipe aq demergit ad inferos. q archa leuauerit ad celos. Octonari? qz si gnificat eccliam q i sa / cramento dñice resurre / ctionis pcpit lauacru baptisimi. vt sic ipse re / surrexit a mortuis per / glam patris. itaz nos i nouitate vite ambu / lem? aqua regenerato / nis abluit

Hinc hieremias. Stult? fact? est ois ho a scia sua. p fufus e fa / ctor i sculptili. qz men / dat p fator ei. nec est spūs in eis. Vana em sut opa 7 vigna rifu. 7 in tempe visitatois pe / ribunt

Et qui fecit il / lud. Symulacra 7 cul / tural falsoz teoz. Dy / aboi? em inde puniet. q sibi diuini honore / usurpat. 7 ho q p crea / tore creatura honorat Lignu ho sepe hoiem significat. Bndictus e ho q vita te dicit 7 fac. Heretic? aut q figmen / ta sua colit: maledic / est. 7 pditoni dedit. 7 op? i. doctrina eius.

Prop? hoc etc. No e ignoscendu ydo / lis. v? eoz inhabitatorib. i. demonib. qz hoies ad imagines dei factos ab ipso retrahit. 7 in erroris mscipula subuertit. heretic? quoqz q homies se / ducunt. districtu no euadent iudiciu.

Initiu. Pessimu em gen? e fornicatois. quo aia recedit a deo 7 forni / cal cu ydolis. v? diuini dogmatis vitate relinqt. 7 sequit falsitate heretic? prauitatis v? opiniōis. Hinc paul? auaricia ydoloz seruitutem appellat. An pstat omnē malā pcpiscētia fornicatoz vocari. q aia relicta superiori lege iserioz voluptate turpi naraqz qz mercede. pstrata l. pstituta conūpiē

sine rate quis adeat mare? Sz vt non essent vacua sapientie tue opa ppter hoc etiā z exiguu ligno cre / dunt homines animas suas. 7 trā / seutes mare p ratem liberati sunt ^{q p marc.} ^{q diluuiō.} Sed ab inito cum pient supbi gi ^{q seminariū dñam generē} ^{q archa} gantes. spes orbis terraz ad ratē confugiens. remisit seculo semē na ^{q potentia vel filio} tiuitatis. que manu tua erat guber ^{q crucis quo re} nata. Benedictū est em lignū p qd ^{paratus est orbis terrarum} fit iusticia. Der manus autē qd fit ydolum. maledictus est z ipm. et q fecit illud. quia ille quidē opatus ē illud aut cum esset fragile deus co / gnominatus est. Similiter autem odio sunt deo: impius z impietas eius. Etem qd factū est. cum illo q fecit. tormenta patiet. Prop? hoc z i ydolis natōnū nō erit respectus qm creaturę dei in odium factę sūt z in temptatōnem anime hominū z in mscipulā pedibus insipienti um Initiu em fornicatois est ex / quisitio ydoloz. z adinuentō illo / rum corruptō vite est. Non enim erant ab inito. neqz erūt in ppetuū ^{q ostendit vnde pcellerunt ydola} Supuacuitas em hominū hec ad inuenit in orbez terraz. z ideo bre / uis illoz finis est inuent?. Acer / bo eni luctu dolens pater cito sibi

No em etc. Dispdat dñs vniuersa labia dolosa. 7 omes q loquunt me / vacium. Hinc hieremias. Dñi qui celos z terram nō fecerunt. pereant de terra etc.

Laetatus. Prop? hominū stulticia. 7 prauitatez q agre stē vitā sine vl / lo rectore viuēbāt. hoies ipm regē. totaqz gentē sumis laudibz extulerūt. vt etiā deos appellarent. vel pro insigni virtute conualescente. v? adu / latōne. vel pro benefi / cijs. Deinde. i. p? mor / tē regē amicis suis ma / gnum desideriu reliq / runt. Jo homies sumu / lacra eoz finerūt. qm / contemplatōne aliqd / haberēt solatiū. Pro / gressiqz long?. p amo / rem memoriam defun / ctōz colere ceperūt. vt bene meritis grām re / ferent. 7 successores eo / rum ad bñ impanduz / allicerēt. Unde cicero. Suscepit ante vitā ho / minum cōsuetudo cō / munis vt beneficijs ex / cellentes viros in celū / fama 7 voluntatez tol / lerent. hinc hercules. hinc castor. hic pollux hinc esculapius. hinc / liber. Et alio loco dic / cicero. Atqz in pleisqz / ciuitatibus intelligi po / test: acueqz virtutis / grā q libentius repu / blicę grā periculū adi / rent. optimos quosqz / viroz fortis. hono / re deorum immortalū / esse psecratos. Hic / romani cesares suos p / secraverūt. z mauri su / os reges. Sic paulatī / ceperunt religioes. vū / primi qui eos nouerāt / eoz rita liberos suos. et / nepotes. deinde omes / posteros imbuerūt. et / bi tñ summi reges. ob / celebratē nomis in p / uitijs omnibus con / celebrabāt. Priuati / vero singuli populi gē / tis aut vrbis sue cōdi / tores. vel viros forti / tudine insignes. vel se / minas castitate mira / biles. summa venera / tione coluerunt. vt egi / ptij ysidez. peni vran / am. romani quirinum / famos iunonē. naros / liberum. mauri iubam / latini faunum. paphi veuerem. Sic p populos z regiones: varia sacra su / scepta sunt. dum homines grati esse in suos principes cupiunt. pterea pi / etas eoz qui successerunt. plurimum contulit ad errorem. qui vt diuina stir / pe nati viderentur. diuinos honores parentibus detulerunt. defertiqz iul / serunt

Incon. no. la. z li. Incomunicabile dei scz omnipotentis nomen. qui solus est incomprehensibilis. insensibilis z fragili materie. vel imagini a scripserunt

enā deos appellarent. vel pro insigni virtute conualescente. v? adu / latōne. vel pro benefi / cijs. Deinde. i. p? mor / tē regē amicis suis ma / gnum desideriu reliq / runt. Jo homies sumu / lacra eoz finerūt. qm / contemplatōne aliqd / haberēt solatiū. Pro / gressiqz long?. p amo / rem memoriam defun / ctōz colere ceperūt. vt bene meritis grām re / ferent. 7 successores eo / rum ad bñ impanduz / allicerēt. Unde cicero. Suscepit ante vitā ho / minum cōsuetudo cō / munis vt beneficijs ex / cellentes viros in celū / fama 7 voluntatez tol / lerent. hinc hercules. hinc castor. hic pollux hinc esculapius. hinc / liber. Et alio loco dic / cicero. Atqz in pleisqz / ciuitatibus intelligi po / test: acueqz virtutis / grā q libentius repu / blicę grā periculū adi / rent. optimos quosqz / viroz fortis. hono / re deorum immortalū / esse psecratos. Hic / romani cesares suos p / secraverūt. z mauri su / os reges. Sic paulatī / ceperunt religioes. vū / primi qui eos nouerāt / eoz rita liberos suos. et / nepotes. deinde omes / posteros imbuerūt. et / bi tñ summi reges. ob / celebratē nomis in p / uitijs omnibus con / celebrabāt. Priuati / vero singuli populi gē / tis aut vrbis sue cōdi / tores. vel viros forti / tudine insignes. vel se / minas castitate mira / biles. summa venera / tione coluerunt. vt egi / ptij ysidez. peni vran / am. romani quirinum / famos iunonē. naros / liberum. mauri iubam

Aut em si. s. r. c. Sicut in sacris satur / ni. cui. ppter odiu iouis / sine respectu pietatis. / parulos suos immo / labant. z bellone ipsi sa / cerdotes pprio san / guie sacrificabāt. An / te quintilianus istud / inquit. Si cogit deus / iratus est.

Aut obscura z c. Sicut in sacris ysidis / egyptie. z cereis eleusi / ne faciebant. Nam sic / ibi olivis planctu ma / tris inquit. ita hic et / ad incestu patri pbi / tonis matrimoniu rā / pta. pserpina. Quā qz / faabus et ethna accen / sis. quefisse ceres in sic / lia dicit. ideo sacra ei / ardentium tedaruz ja / ctatōne celebrant. Si / militer i sacris liberi pa / tris insaniūt. z magne / matris. vbi ad exēplū / deorum qui in festiui / tate satiati. noctem lu / xibus totā duxerunt. / ludunt.

Quia p libidinem / z imundiciam: dijs su / is placere putabant. / Omnia enim confusa / erant ibi nulla ratio. / nulla religio vera. qn / to quis sceleratōz erat / tanto magis deo suo / placere putabat.

Infandoz em. Nulla maior temētia / qz deum viuuz desere / re. z mortuis deservire.

Cum em mens se a / creatore suo aūtit. om / nibus implicat sceler / ribus. Inīitium em om / nis peccati supbia est.

Finis. Consum / mātō z pleitudo. Qui / em pro deo colūt ydo / lum. omnia reputant / eis in peccatum.

Aut em dū le. Quia dum iurant no / men dei pollūt. q ait. / Non assumes nomen / dei tui inuanū. z p no / men deorum externoz / ne iuretis. s. cum deuz / illudere se estimāt. i. qz / nam mortē semetipos / pcpitant. Hēretici au / tem erroz suoz simula / cra colentes pditōnis / sue causa fiunt. quoz / z doctrina falsa. vita i / iusta. Igitia insana. / mors nefanda. qz cum / iniuste iurant i ydolo. / nec sperant in deo suo. ideo meritoz suoz recipiēt vindictam. Unde seqē.

Sub regno enim dyaboli diuer / tot z tam magna mala pacē appel / sis vicijs subiecti veram habere non potuerūt / lāt. Aut em filios suos sacrificātes / pacem.

aut obscura sacrificia faciētes. aut / insanie plenas vigiliās habentes / neqz vitam neqz nuptias mundas / iam custodiunt. s. z alius alium p / inuidiam occidit. aut adulterās cō / tristat z omnia p̄mixta sunt. sanguis / homicidium. furtū. z fictō. corru / ptio. z infidelitas. turbatō. z piuri / um. tumultus. bonoz dñi imemo / ratō. animaz inquinatō. natiuita / tis imutatō. nuptiaz inconstancia / inordinatō mechie. z impudicicie.

Infandoz em cultura ydolorum. / omnis mali causa est. z inīitū et fi / nis. Aut em dum letant insaniūt. / de fiunt aut libidine se polluant.

aut certe vaticināf falsa. aut viuūt / iniuste. aut piurant cito. Dum em / confidunt in ydolis que sunt sine / anima male iurantes noceri se nō / sperant.

Utraqz ergo illis eueniēt / digne. qm male senserūt de deo at / tēdētes ydolis. z iuste iurauerūt / in ydolo p̄ternētes iusticiā. Non / em iurantiū est virtus. sed peccan / tium pena pambulat semp i iusto / rum p̄uaricationem.

W autez deus / noster suavis. I et verus / es. patiens z in misericordia dispo / nens omnia. Etem si peccauerim / tu sumus. sciētes magnitudinē tu / am. z si non peccauerim. scimus

Caput que bonoz omnium numerus seruat. / qm apud te sumus p̄putati. Nolle / em te p̄summata iusticia est. z scire / iusticiam z virtutē tuā. radix ē im / mortalitatis. Non em in erroze in / duxit nos hominū malę artis et co / gitatio. nec vmbra picturę. labor / sine fructu. effigies sculpra p vari / os colores. cui aspectus insensa / to dat cōcupiscentiā. z diligit mor / tue imaginis effigiem sine anima.

Maloz amatores digni sunt mor / te. qui spem habent in talibus. z q / faciunt illos. z qui diligūt. z qui co / lunt. Sed z figulus mollem terrā / p̄mēs laboriose fingit ad vsus no / stros vnūqzqz vas. z de eodē lu / to fingit que munda sunt in vsum / vasa. z similiter que his sunt p̄tra / ria. Doz aut vasozū quis sit vsus / iudex est figulus. Et cū labore va / no deum fingit de eodē luto: ille q / pauloante de terra factus fuerat.

z post pusillū. ducit se vnde acce / ptus ē. repetit anime debitū quā / habebat. Sed est cura illi non qz / laboratur est. nec quoniā breuis / illi vita est. sed concertat aurifici / bus et argētaris. s. et erarios imi / tatur. z gloriam p̄fert. quoniam res / supuacuas fingit. Linis est em coz / eius. z terra supuacua spes illius / z luto vilior vita illius. quoniam / ignorauit qui se finxit. z qui inspi / rauit illi animā que opatur. et qui / insufflauit ei sp̄m vitalem. Sed / et estimauerunt lusum esse vitā no / stram. z conuersatōnē vitę compo / sitam ad lucrū z operantē vñcūqz / nis. Pensum aut sanctoz patz spernūt. z errores novos q̄si ludos vanos.

Non em iurantiuz est / virtus. / Tu aut iusto / em iudicō damnati. se / ro penitētes agnosūt. / qd antea credere nolu / erunt. Unde. Cogno / scet dominus iudicia / faciens. in opibus ma / num suaz cōprehē / sus est peccator.

Unde iohannes. / Qui habet spem in eo / factificat se. sicut ille / sanctus est. z omis qui / in eo manet nō peccat. / Nolle em te z c. / Perceptō est incorru / ptionis. z in futuro cō / templatōnis. Unde. / Hec est em vita etna. / vt agnoscat te. v. d. z c.

Non em in er. / Ex plona fidelū loq / tur. qui dei grā mun / ti. nō misuere se genti / liū iniquitati. vel ydo / latric. quia sine fructu / iusticie est labor iste. et / morte meret eternā.

Maloz ama / tores. Similes illis / fiant qui faciunt ea. et / omes qui cōfidunt fir / eis. Inuentores quoqz / falloz dogmatū. z cul / tores digni sunt morte / Dispdet em de viruz / qui hec fecerit. i. magi / strū z discipulū eius.

Reprobauit sup / lignea. lapidea. l. crea / ydola. nūc etiā fictilia / dānat. Iuste ē retribu / burum est eis. vt q de / terra facti sunt. qz meli / orē sui partē. i. animā / ad imaginē dei creatā / ad adorandū deuz vi / uum sequi nolebāt. vi / liorē sui partē. i. corp / terrēnū imitando. lute / um adoraret deū. z in / boni opis fructu terre / insensibili de qua sum / pli sunt. insensati. inuti / les redderent. Distice / aut hēretici z scismati / ci. qui veritatē dei in / iusticia detinēt. z men / daciū. p veritate in do / ctrine sue simulacris / colunt. licet eloquentia / aut ficta virtute palli / ent. fragilia tñ et lutea / sunt que fingunt. et cū / nis est coz. eoz. et feda / cogitatō eoz. z vita ce / no sordidior. qz igno / rant factorē suū z eua / nescunt in cogitatōibz / suis. Pensum aut sanctoz patz spernūt. z errores novos q̄si ludos vanos.

Reprobauit sup / lignea. lapidea. l. crea / ydola. nūc etiā fictilia / dānat. Iuste ē retribu / burum est eis. vt q de / terra facti sunt. qz meli / orē sui partē. i. animā / ad imaginē dei creatā / ad adorandū deuz vi / uum sequi nolebāt. vi / liorē sui partē. i. corp / terrēnū imitando. lute / um adoraret deū. z in / boni opis fructu terre / insensibili de qua sum / pli sunt. insensati. inuti / les redderent. Distice / aut hēretici z scismati / ci. qui veritatē dei in / iusticia detinēt. z men / daciū. p veritate in do / ctrine sue simulacris / colunt. licet eloquentia / aut ficta virtute palli / ent. fragilia tñ et lutea / sunt que fingunt. et cū / nis est coz. eoz. et feda / cogitatō eoz. z vita ce / no sordidior. qz igno / rant factorē suū z eua / nescunt in cogitatōibz / suis. Pensum aut sanctoz patz spernūt. z errores novos q̄si ludos vanos.

Pensum aut sanctoz patz spernūt. z errores novos q̄si ludos vanos.

Negantes em̄
 zc̄ Rab. Dicitur pla-
 gis afflicti sunt egyptij
 inter quas gradine si-
 mul z igne. Grado ei
 z ignis piter mixta fere
 bant. z pculserunt am-
 eta que fuerunt i agris.
 Nec mix si grando et
 ignis mixta ferunt sil.
 quia ad creatoris vo-
 luntate oia pferunt
Quoda e. r. zc̄.
 Rab. Sicut in gen. le-
 git. Pluit dñs sup so-
 domā z gomorā ignē
 z sulphur. vt dispde-
 ret impiol. z in exodo
 gradine piter z ignē.
 In libro nūoz misit
 ignitos serpētes cōtra
 murmurātes. vt pigno-
 scant impij q ois crea-
 tura para est viciā in
 iuriā creatoris
Pro qbus zc̄.
 Rab. In deserto da-
 tū est māna filijs israel
 suauissimū z saluberri-
 mū. vt deo maiores g-
 tias referret. q ab ho-
 sibus liberauit. z supnis
 dapibz pavit. Nix autē
 z glacies sustinebat
 vim ignis zc̄ Duo cō-
 traria elemēta. i. ignis
 z aq̄ gelata impios cō-
 cordit feriebāt. Al q̄li-
 tas celestis tibi exp̄ssa
 est. qui vim ignis vbi
 oportebat sufferebat.
 ad calozē solis liquefi-
 ebat. albū em̄ z minu-
 tū apparebat. z q̄si pi-
 lo tulum in silitudine
 pūing. C̄sum sentie-
 bāt q̄si sile cū melle. nec
 ad ignem deficiebat.
 Un̄ in libro nūozum.
 Erat autē māna q̄si se-
 men coriandū. z color
 bdellij zc̄ Distice autē
 in gradine z igne dura
 increpatō. q̄ scriptura
 diuina peccatores cru-
 ciat In celesti cibo plo-
 latō supna q̄ iustos re-
 fouet significat. vlt mā-
 na significat panē qui
 de celo descendit. z dat
 vitā mūdo. q̄ ait. Pa-
 nis que ego dederō ca-
 ro mea ē p mūdi vita
 Cruciantē ḡ repbi sp̄ā
 ali fame. z latitā electi
 celesti pane. Vlt dicit
 sis laboubz pparāt ad
 penā. isti diuina ope q̄ndie nutriūt ad vitā. Un̄ ml. sta. pec. spe. a. in d. m. c.
Creata em̄ tua. Cōfundāt hic peccatores. q̄ cū ceterē creatē factori
 suo deseruiāt. ipi repugnāt. Un̄ creatura omniū p cordia flagellant. et si
 nō penituerint ppetuo cruciabāt. bonis autē vera bona pparātur
Drop hoc zc̄. Rab. Pluit de māna de celo plo suo. aquaz de pe-
 trā dedit. pavit eos carnibz. z vestimēta eoz nō sunt attrita. neqz calciamē

occidit p maliciā quidē animā suā
 z cum exierit spūs non reuertetur
 nec reuocabit animā que recepta ē
 sed tuā manū effugere impossibile
 est. Negantes em̄ nosse te impij. p
 fortitudinem brachij tui flagellati
 sunt. nouis aquis z grandinibz et
 pluuijs psecutōnē passi sunt. z per
 ignē consumpti. Quē em̄ mirabile
 erat: in aqua que omnia extinguit
 plus ignis valebat. Vindex est em̄
 orbis iustoz Quodam em̄ tempe
 mansuetabat ignis. ne pbureretur
 que ad impios missa erant anima-
 lia. s; vt ipi videntes scirēt. qm̄ dei
 iudicō patiunt psecutōnē. Et quo-
 dam tpe i aqua supra virtutē ignis
 exardebat vndiqz. vt iniquaz terre
 nationē exterminaret. Pro quibz
 angeloz esca nutrirī iussisti popu-
 lum tuū. z patum panē de celo pre-
 stitisti illis sine labore. omne dele-
 ctamentū in se habentē. z omnis sa-
 pozis suauitatē. Substantiā eniz
 tuā z dulcedinē tuam quā in filios
 habes ostēdebas. z deseruiēs vnj
 uscuusqz voluntati. Ad qd quisqz
 volebat: puerteras. Nix autē z gla-
 cies sustinebant vim ignis. z nō ta-
 bescebant. vt scirēt quoniā fructus
 inimicōz exterminabat ignis ar-
 dens i grandine z pluuiā cornscā
 Alij hoc autem iterum. vt nutrirerent iusti.
 Hoc autē factum vt nutrirerent iusti
 ignis etiam sue virtutis oblitus est.
 Cre-
 atura em̄ tua tibi factori deseruiēs
 exardescit in tormētum aduersus

iniustos. z lentoz fit ad bñficiēdā
 pro his qui in te confidunt. Pro-
 pter hoc z tunc omnia transfigura-
 ta. oim nutrici gratie tuę deserui-
 ebant ad voluntatez hoz qui a te
 desiderati sunt. vt scirent filij quos
 dilexisti domine. quoniā non nati-
 uitatis fructus pascunt homines
 sed sermo tuus hos qui in te credi-
 derint conseruat. Quē em̄ ab igne
 non poterat exterminari. statim ab
 eriguo radio solis calefactum tabe-
 scebat. vt notum omnibz esset. quo-
 niam oportet puenire solē ad bñdi-
 ctionem tuā. z ad ortū lucis te ado-
 rare. Ingrati em̄ spes tanqz hiber
 regem suum. i. antichristum
 f constricta sez frigore infidelitatis.
 f sine fructu iusticie
 nalis glacies tabescet. z disperiet
 f qz traditō eozū nulli vsui apta. qz cca sunt
 duces cecozum
 tanqz aqua supuacua.

Ca. XVII.

Magna enim sunt
 iudicia tua dñe. z inenar-
 abilia verba tua. propt̄ hec indisci-
 plinatę anime errauerunt. Lū eniz
 psuasum habent iniqui posse dñā
 ri natōni sanctę. vinculis tenebra-
 rum z longe noctis p̄pediti. inclusi
 sub tectis fugitiui. ppetuę puiden-
 tię placuerunt. z dum putant se la-
 tere in obscuris peccatis. tenebro-
 so obliuionis velamento dispersi
 sunt. pauētes horrendę. z cuz am-
 miratione nimia perturbati Neqz
 eni que continebat illos spelunca

per em̄ tenebras comitat hozoz. z quanto minus discernit quis que circa se
 sunt. tanto magis metuit vndiqz aduersa panitans. Sic egyptij triduo ma-
 ximas tenebras patiebātur. quas nec sol. nec luna. nec stelle poterāt illumi-
 nare. z vbiunqz iacebant. nimio terrore pauebāt. Quē autē dicit tristes plo-
 nas eas terruisse. potuit fieri vt demones aliqua fantasmata ingererēt. q̄
 eos ad augmentū penaz exterrerent. Persecut ores quoqz fidei z vitatis:

ta. vt creatori suo ma-
 gis deuoti fierēt. cuius
 vbiqz sentirēt auxiliū.
 qm̄ nō natiuitatis fru-
 ctus pascūt hoies. sed
 sermo tuus zc̄. Un̄ moy-
 ses dedit tibi cibū mā-
 na. vt ostēdēz q nō in
 solo pane viuūt hō. s;
 in oim dño qd pcedit
 de ore dei. Sed semp
 ingrati fuerūt. z figurā
 tenētes. veritatē repu-
 lerunt. Ad eccliam cū
 tra trāslata sūt. Omnia
 em̄ in figura continge-
 bant illis. Scripta sūt
 autē ppter nos. Vnde
 paulus. Patres nostri
 oēs sub nube fuerunt.
 z oēs mare trā. zc̄. Pe-
 tra autē erat christus. i.
 totius legis firmamen-
 tū. z figurę veritas. in
 que qui crediderit. to-
 tam legē implēuit. Qui
 autē nō crediderit. tāqz
 p̄uaricator legis inge-
 num pibit.
Ut notū om̄ zc̄.
 Rab. Ite cibuz histo-
 rialiter pascebat p̄s
 nostros. s; ad ortū veri-
 solis liq̄fiebat. i. in na-
 tinitate christi ad spū
 alē vsū soluebat. z cē-
 lesse sacramentū verie-
 batur. vt pueniamus
 in benedictōibz solē
 id est. christi dñi mīta-
 tem eternis p̄conijs p̄-
 dicemus dicentes. In
 principio erat verbuz
 z ver. erat. ad ortū ve-
 ro sol. i. christi dicam⁹
 Verbum caro factuz
 est et habitabit in no-
 bis.
Ca. XVII.
Magna em̄
 Rab. Distice omnes
 psecutores ecclie chri-
 sti. scelerū suozum tene-
 bras patiunt. nec vn-
 qz scami esse possunt.
 quos verant rectores
 tenebraz baruz vsqz
 ad exteriores tenebras
 vbi erit fletus z stridor
 ventium. Vnde. Om-
 nis qui male agit odit
 lucem zc̄. Vnde paulus.
 Eratis aliqui tenebz-
 nunc aut lux in domi-
 no zc̄.
Neqz em̄ zc̄. Se-
 per em̄ tenebras comitat hozoz. z quanto minus discernit quis que circa se
 sunt. tanto magis metuit vndiqz aduersa panitans. Sic egyptij triduo ma-
 ximas tenebras patiebātur. quas nec sol. nec luna. nec stelle poterāt illumi-
 nare. z vbiunqz iacebant. nimio terrore pauebāt. Quē autē dicit tristes plo-
 nas eas terruisse. potuit fieri vt demones aliqua fantasmata ingererēt. q̄
 eos ad augmentū penaz exterrerent. Persecut ores quoqz fidei z vitatis:

circū dant tenebrę pec-
 catorę qđ ignorāt solē
 iusticie. nec pđicatorē
 illustrāt col fulgore do-
 ctrine. hos etiā sonit⁹
 descendēs. i. pminatō
 celestis p̄turbat. 7 p̄so
 nę tristes. i. demones.
 qñq; torturi terrificāt
 nec tñ agunt fructuose
 penitentiā. s̄ despan-
 tes. thesaurizāt sibi irā
 in die iudicij

Timore plen⁹
 Quia vndiq; penas
 formidabāt. qñto em̄
 sunt grauiorē dolores
 tanto maiores timent
 horrores.

Et magice ar. zc
 Rab. Cū magi in fru-
 ctuose penitentiā. s̄ de-
 sperātes thesaurizant
 sibi irā i die iudicij

Et ma. ar. zc.
 Rab. Cū magi in egi-
 pto supati essent virtu-
 tute signoꝝ dixerunt.
 digitus dei est hic. 7 qđ
 paulo añ medicos se
 iactabāt. serpētes 7 ce-
 tera animalia metue-
 bant. Sic quoq; qui
 christiā veridēt reli-
 gionē qđ artes suas ia-
 ctant sicut divini. au-
 ruspices. heretici 7 scil-
 matia. licz doctores se
 simulent christi poten-
 tia vincūt. 7 antiquoz
 serpētes cum angelis
 suis seum patientur
 inimicum.

Et aerem Rab.
 Timiditatem timoris
 notat quē imminenti-
 bus penis redarguēte
 conscientia patiuntur
 cum autē semp timida
 nequicia. pauoris sui
 dat iudicium. supplicō
 condemnata est

Proditio cogi.
 zc. Timor. s. pdit infir-
 mitatem supbientis.
 qui vana spe auxilio
 rum se extollit cogitā-
 do cum posse se sperat
 quod efficere non po-
 test. vel possit. et dum
 virtus minor est vali-
 tudo rerum quas ex-
 trinsecus pati tur. ma-
 iorem putat esse poten-
 tiam. hoc in p̄centori-
 bus fidelium frequen-
 ter euenit. qui se potē-
 tes extimant cum san-
 ctos cruciant potētia
 eoz victi. mētis angustia cōtristati. p̄gnoscūt se non posse qđ cupiebant. et
 maiorem esse fortitudinem dei. qui sic vincit in militibus suis.

Alii autē zc. Egiptij. horrore tenebrę circūdati. nec inuigilātes. nec
 dormientes quiescere poterant. quia horrendis monstris 7 visioib; 7 ter-

sine timore custodiebat. qm̄ sonit⁹
 descendens p̄turbabat illos. 7 p̄so-
 nę tristes illis apparētes. pauorez
 p̄stabant. Et ignis quidez nulla
 vis poterat illis lumē p̄bere. nec
 siderum limpide flammę illuminare
 poterant illā noctem horrendam.
 Apparebat autē illi subitane⁹ ignis.
quia impios cruciat
 timore plen⁹. 7 timore p̄cussi illi⁹
 quę non videbāt faciei. estimabāt
 deteriora esse quę videbantur. Et
 magice artis appositi erāt derisus
 7 sapientię gloria correctō cum cō-
 tumelia. Illi em̄ qui p̄mittebant ti-
 mores. 7 p̄turbatōnes se expellere
 ab anima languēte. hi cum derisu
 pleni timore languēbāt. Nam 7 si
 nihil illos ex monstris p̄turbabat.
 transitu animalū 7 serpentū sibi
 latione cōmoti. tremebūdi p̄bant.
 Et aerem quē nulla rōe quis effu-
 gere possit. negātes se videre. fre-
 quenter em̄ p̄occupant pessima. re-
 arguente consciētia. Cum sit em̄ ti-
 mida nequicia. data est in omniuz
 condemnatōez. Semp em̄ p̄sumit
 seu p̄turbata consciētia. Nihil ei
 est timor nisi p̄sumptōis adiutori-
 um. proditō cogitatōis auxiliozū.

**Et dum ab intro minor est expecta-
 tio. maiorē computat potentia ei⁹
 causę. de qua tormentū p̄stat. Illi
 autē qui impotentē vere noctē. 7 ab
 infimis. 7 ab altissimis supuenien-
 tem. eundē somnū dormientes ali-
 qñ monstrōz exagitabant timore.
 Aliquādo animę deficiebāt tradu-**

ctione. Subitaneus enī illis 7 in-
 speratus timor supuenerat. Dein-
 de si quis ex illis decidisset. custo-
 diebat in carcere sine ferro reclu-
 sus Si enī rusticus quis erat. aut
 pastor aut agri laboz oparius p̄z-
 occupat⁹ esset. ineffugabilē sustine-
 bat necessitatem Una enī cathena
 tenebrę omnes erāt colligati Si
 ne spūs sibilans. aut inter spissos
 ramos auium son⁹ suavis. aut vis-
 a quę decurrentis nimii. aut son⁹
 validus p̄cipitantium petraz. aut
 ludētiū animalū curs⁹ iuisus. aut
 mugientiū valida bestiarum vox.
 aut resonans de altissimis monti-
 bus echo. deficientes faciebant il-
 los p̄z timore. Omnis enī orbis
 terraz limpido illuminabāt lumi-
 ne. 7 non impeditis opibus con-
 nebatur Solis autē illis supposita
 erat grauis nox. imago tenebrę.
 que supuētura illis erat. Ipi ergo
 sibi erant grauiorē tenebrę.

rore nimio circū dabāt
 nec secedēdi dabāt fa-
 cultas. quia sine cōpe-
 te 7 cathena ferrea. car-
 cere tamen tenebrarū
 claudēbantur. Unde
 tribus dieb; nemo vi-
 dit fratres suō. nec mo-
 nit se d loco suo i quo
 erat

**Quidq; miseri cru-
 ciabantur. quidquid
 auribus vel oculis. vel
 quolibet sensu p̄cipie-
 bant. tanq; piculoz
 formidabant.**

Om̄is em̄ or.
 Quasi Impij erant in
 tenebris. Sed vbi cū
 qđ habitabant filij il-
 rael. lux erat.

Imago tene.
 Grauiorē sūt tenebrę
 spūales corpalius. qđ
 ducunt homines ad ex-
 teriores tenebras. vbi
 erit fletus 7 stridor de-
 tium. quas egiptie te-
 nebrę figurant Sicut
 em̄ corpora ibi nullo
 bono operi vtilia. ita
 7 hic animę simul 7 cor-
 pora cōno carcere dā-
 nantur. vbi nec ratio.
 nec locus. nec tempus
 est opandi.

Ca. XVIII
 Sanctis autē tuis
 maxima erat lux. 7 horū
 quidem vocem audiebant. s; figu-
 ram nō videbant. Et quia nō 7 ipi
 p̄ eadem passi erant. magnificabāt
 te. 7 qđ ante lesi erant. qđ non lede-
 bantur. grātiās agebāt tibi. 7 vt ef-
 fet differentia. te deū petebāt Pro-
 pter qđ ignis ardentem columnaz
 habuerūt ducem ignotę vię. 7 solē
 sine lesura boni hospitij p̄stitisti
 digni quidē illi carere luce. 7 pati

Ca. XVIII.
 Sanctis autē
 tuis zc. Irabellite in
 egipto. sub p̄baraone
 laborabant. christia-
 nos dyabolus in mū-
 do affligit. quos tamē
 maxima lux illuminat
 quę illuminat omnem
 hominem venientem
 in hunc mundum. ho-
 rum vocem audiunt i-
 imia. sed nō agnoscūt
 figuram veritatis. qđ ē
 in eis. his colūna ignis
 i nocte. 7 colūna nu-
 bis in die luget. quia i
 carnatō christi. et in p̄-
 speris 7 in aduersis p̄-
 tegit.

Digni quidē zc
 Ra. Merito egiptij te-
 nebrarū penam patie-
 bantur. qui inuidia ce-
 cati populū cui lux tra-
 denda erat. captiuum
 retinere volebant. 7 cū
 infantes hebreozū ne-
 care disponebāt. vno
 id ē moysē dei iudicio
 liberato. multitudo ad-
 uersariorū per ipsū
 subuersa est. Sic hostes spirituales qui ecclesiam dei opprimere molunt.
 electis dei per baptismum liberatis. cum rege suo. id est dyabolo. in ipso
 baptismo p̄ christi potentiam opprimunt. cui⁹ misterij ratō in antiquis pa-
 trib; figurata. 7 in aduentu christi p̄pleta est

Abscōse em̄ sa-
 rabanus. Populus
 israeli egipto in usu do-
 mini pascha celebra-
 uit. Unde dicit eos
 absconse sacrificasse.
 quia metu hostium id
 occulte faciebant ubi
 regem pasche que de
 inceptis seruanda erat:
 p moysen didicerunt.
 temptatores reproboꝝ
 ad tempus passi. s̄. ci-
 to diuina ope liberati
 Similit̄ tempe gratie
 sermi dei quib⁹ est lex
 data diuina. in eōcor-
 dia duum testamēto-
 rum a psecutorib⁹ qñ-
 q̄ impediant. ne reli-
 gionem christiana p̄-
 lam faciant. s̄ in absco-
 dito cordis semp dño
 sacrificat. Unde Sa-
 crificium deo sp̄is con-
 tribulatus. Et alibi.
 In me sunt deus vo-
 ta tua. q̄ red. lau. t.

Rab. Memorat te-
 um p̄cussisse primoge-
 nita egipti. vbi nec sic
 prius simulauerunt egi-
 pti. sed palā cogebat
 exire populus dei. dice-
 tes Omnes moriemur
Omnipotens
 sermo filius. De q̄
 dicitur. In principio
 erat verbum. s̄. hic bra-
 chium ⁊ dextera noīa
 tur. ppter effectiuaꝝ di-
 uinꝝ virtutis potenti-
 am. hic tunc p̄ angeli
 ministeriū iudicia sua
 fecit primogenitis egi-
 ptiōrum. qui postmo-
 dum sanctificauit sibi
 primogenitos hebreo-
 rum. nunc quoq̄ per
 aquā baptisimi saluat
 multitudinē credenti-
 um. ⁊ interfecit multitu-
 dinem spiritaliū bo-
 stium

Visiones em̄.
 s̄. hoc diuine boni-
 tatis est que peccantes
 castigat vt abstineat.
 ⁊ penitentiam agant.
 Si aut̄ patientia dei
 abutuntur. sine excusa-
 tione in eternum puni-
 entur

Tetigit aut̄ s̄.
 rabanus. Memorat
 q̄ post interfectionem
 chore. darban. ⁊ abi-
 ron. filij israel murmurauerunt contra moysen. ⁊ aaron dicentes. Nos iter
 fecistis populum dñi. ⁊ crescente tumultu. fugerunt moyses ⁊ aaron i taber-
 naculo federis. Quibus ait dominus. Discedite ⁊ interficiam illos. Cūq̄
 cecidissent in faciem. dixit moyses ad aaron. Tolle thuribulum ⁊ mitte in-
 censum. ⁊ ora pro eis. quia plaga desecuit. Paruit aut̄ aaron. thurificauit
 ⁊ orauit. ⁊ plaga cessauit. In moysē lex significatur. que docet homines sciē

carcerem tenebrar. qui iclusos cu-
 stodiebant sanctos filios tuos per
 quos incipiebat incorruptū legis
 lumen seculo dari. Cum cogitarēt
 iustoz occidere infantes. ⁊ vno ex
 posito filio ⁊ liberato in traductio-
 nem illoꝝ multitudinē filioꝝ
 abstulisti. ⁊ p̄ illos pdidisti i aqua
 valida. Illa em̄ nox cognita ē ante
 a patribus nostris. vt vere scietes
 quibus iuramentis crediderunt.
 animum quoz essent. ^{s̄ lex moysi} Suscepta ē
 aut̄ a populo tuo sanitas quidem
 iustozum. iniustoz aut̄ exte. mina-
 tio. Sicut ei lesisti aduersarios no-
 stros. sic prouocans magnificasti.

Abscōse em̄ sacrificabāt iusti pue-
 ri bonoz. ⁊ iusticie legē in concor-
 diam disposuerunt. ^{s̄ vel in} similiter bona
 na et mala p̄cepturos iustos. patri omnū decā
 ⁊ mala recepturos iustos. patrias
 tantes laudes. Resonabat
 aut̄ incōueniens inimicoꝝ vox.
 ⁊ s̄tibilis audiebat plancus plora-
 toꝝ infantū. Simili aut̄ pena
 seruus cum dño afflictus est. ⁊ po-
 popularis homo regi similia passus.
 Similiter ergo omēs vno nomine
 mortis. mortuos habebāt innū-
 rabiles. Nec em̄ ad sepeliēdum vi-
 ui sufficiebāt. qm̄ vno momento q̄
 erat p̄clarior natō eoz. extermina-
 ta est. De omnibus em̄ nō credētes
 propter beneficia. tūc cū primū fur-
 it exterminium primogenitoꝝ spo-
 ponderunt populū dei se esse. ^{s̄ vel medium} Luz
 em̄ quietū silentiū p̄tinerēt omnia

⁊ nox in suo cursu mediū iter habe-
 ret. omnipotens sermo tuus dñe ex-
 illiens de celo. a regalibus sedibus
 venit. durus bellator in mediā ex-
 terminij terrā p̄silij. gladi⁹ acutus
 et sine ulla fictione omnia iudicat et disponit.
 insinulatū impiuz portās tuas. et
 stans repleuit omnia morte. ⁊ vs-
 q̄ ad celum attingebat stans i ter-
 ra. ^{s̄ nec vigilans nec dormiens dare} Lunc continuo visus somnio-
 tur requies. q̄. qui propter scelerā sua passuri
 rum maloz turbauerūt illos. et ti-
 erant tormēta p̄cepta.
 mores supuenerūt in sp̄ati. Et ali⁹
 alibi. pietus seminiū. ppter quā
 moriebat causā demōstrabat mor-
 tis. Visiones enī que illos turba-
 uerūt hęc p̄monebāt. ne inscū qua-
 re mala patiebant p̄irent. Tetigit
 aut̄ tunc ⁊ iustos rēptatō mortis.
 ⁊ p̄motio in heremo facta est mul-
 titudinif. s̄ nō diu p̄mansit ira tua
 Propans enī hō sine querela dep̄-
 cari pro populis proferēs seruitu-
 tis suę scutū. orōem. ⁊ p̄ incensum
 dep̄cationē allegās. restitit irē. ⁊ si-
 nem imposuit necessitati. ostēdens
 quoniā tuus ē famulus ^{s̄ p̄plero vt i sin-} Vicit aut̄
 turbas nō in virtute corpis. nec ar-
 matura potentię. s̄ verbo illuz qui
 se uexabat subiecit. iuramēta parē-
 tum ⁊ testamētū p̄memorās. Lum-
 enī iam aceruati cecidissent sup al-
 teruz mortui. interstetit. ⁊ ampu-
 auit impetū. ⁊ diuisit illā q̄ ad vi-
 uos ducebat viā In veste ei pode-
 ris quaz habebat. totus erat orbis
 terrarum. ⁊ parētum magnalia in-
^{s̄ i nomina eozuz}

tiam ⁊ dei amorem. in
 aaron supplicandi et
 orandi forma. Cum q̄
 indignatur deus. si re-
 deat lex in cor nostruz
 cōmonens ⁊ docēs cō-
 uerti ad penitentiam
 satisfacere p̄ delictis.
 supplicare p̄ culpis. ces-
 sabit indignatō. ⁊ pla-
 cabitur dominus. ⁊ p̄-
 picabitur quasi moy-
 se ⁊ aaron interceden-
 tibus. Si vero indu-
 rentur corda nostra vt
 dicamus. non est deo
 cura de vita mortaliū
 ⁊ hui⁹ modi. patet nō
 esse in nobis moysen ⁊
 aaron. s̄ legis scientiā.
 ⁊ penitentię fructū. per
 quos interitū possum⁹
 euadere.

In veste em̄ p̄-
 zc. Vestem terzē depu-
 tāt hebrei. q̄ ex terra gi-
 gatur. purpurā mari
 quia ex eius codeis tin-
 gunt. iacinctum aeri:
 ppter caloris similitu-
 dinem. coccum igni et
 etheri. vt lex pro toto
 mundo oret pontifex.
 Siquidem ex terra. ex
 aqua. ⁊ acre. rigne cō-
 sistit mundus. ⁊ h̄ ele-
 menta sunt omnium.
 Unde primū vestimē-
 tum lineū est. qd̄ terrā
 significat. Secundum
 iacinctinum. qd̄ aerem
 demonstrat. q̄ de ter-
 renis paulatim ad ex-
 celsa leuatur. ⁊ t̄p̄a ve-
 stis iacinctina a capite
 vsq̄ ad talos veniēs.
 indicat aerē de cel. vs-
 q̄ ad terram usum.

Pala aut̄ punica.
 ⁊ tinnabula in infe-
 rioribus posita. fulgu-
 ra tonitruaq̄ demon-
 strāt. vel omnū elemē-
 toꝝ resonantiā. ⁊ vniū-
 sa sibi p̄plexa. vt i sin-
 gulis repiant omnia.

Supradicti colotel
 auro intexti sunt. quia
 vitalis calor. ⁊ diuini
 sensus p̄identia vni-
 uersa penetrat
 Supbumerale. ⁊ du-
 os lapides smaragdi-
 nos. vel onichinos. q̄
 desup sunt. ⁊ vtruzq̄
 humerum tegūt. duo
 emisperia it̄p̄stantur

q̄noꝝ aliud sup terrā. aliud sub terra. vel solē ⁊ lunā q̄ desup rutilant
Zona qua sacerdotis pectus artat. ⁊ linea tunica. i. t̄p̄a p̄stringit. ecce
 annū esse dicunt. Rationale vero dicit̄ terrā que instar puncti. licet in se om-
 nia p̄tineat. a cunctis velat clementis
Duodecim lapides zodiacū circulū. vel. xij. menses. Singulis quoq̄
 sticulis assignāt singula t̄p̄a. ⁊ bis ternos mēses deputant. Pulcre autē

quod in medio est appel- latur rationale. ratione enim cuncta sunt plena. et terrena celestibus inherere. Imo ratio terrena et terrena...

Dis autem cessit qui exterminabat et hęc extimuit. Erat enim sola temptatio ire sufficiens. In rationali vero logion. i. manifestato. doctrina et veritas hęc signat...

In figura pontificis purpura bis lo. lineas ptexta erubuisse vastator. s. ha indumeta...

Impius autem et inimicus populi dei vindicta usque ad consummationem superuenit. quia nec vitam nec mores correxerat...

quatuor lapidum ordinibus sculpta erant. et magnificentia tua in dyademate capitis illius erat scripta. Dis autem cessit qui exterminabat et hęc extimuit. Erat enim sola temptatio ire sufficiens.

Ca. XIX

Impius autem

usque in novissimum sine misericordia ira superuenit. Prescibat enim et futura illorum. quoniam cum ipsi reuersi essent. et permisissent ut se educerent. et cum magna solitudine permississent illos. persequerentur penitentis actus. Adhuc enim inter manus habentes luctum. et deplorantes admodum numerum mortuorum. aliam sibi assumpserunt cogitationem in sciencia. et quos rogantes. peccerant. hos tanquam fugitios persequerentur. Ducebat enim illos ad hunc finem digna necessitas. et horum qui acciderant memoratos amittebant. ut qui deerant tormentis. repleret punitionem. et populum quidem tuum mirabiliter transiret. illi autem novam mortem inuenirent. Omnis enim creatura ad suum...

Ca. XIX

Impius autem et inimicus populi dei vindicta usque ad consummationem superuenit. quia nec vitam nec mores correxerat. factis enim argumentis simulantibus penitentiam. et ideo non meruerit indulgentiam. Unde pharaon cum plagis afflictus populum dei se dimissurum. pmitteret paululum respirans. ad domesticam crudelitatem reuersus est. donec in mari rubro fluctibus submersus est. Persecuto

lia et mostra. Tanquam enim equi depauescentes super equos tuos. et quadrigę tuas saluerunt. et tanquam agni exultauerunt. magnificantes te domine. qui liberasti illos. Memores enim adhuc erant illoz. qui in colatu illoz facta fuerat. quemadmodum pro natione animalium. produxit terra muscas. et pro piscibus eructavit fluvius multitudines ranarum. Nouissime autem viderunt novam creaturam auium. cum abducti concupiscentia postulauerunt escas epulacionis. In allocutione enim desideriorum descendit illis de mari origo metra. et veratones peccatoribus superuenerunt. non sine illis qui ante facta erant argumentis. per vim fluminum. Iuste enim patiebantur secundum suas nequicias. Et enim indetestabiliores hospitalitate instituerunt. Alii quidem ignotos non recipiebant aduenas. alii autem bonos hospites in seruitute accipiebant. Et non solum hęc. sed et alii quidem erat respectus illorum. quoniam inuiti recipiebant extraneos. Qui autem cum leticia receperunt hos. qui eisdem usi erant institutis. seuissimis affluerunt doloribus. Percussi sunt autem cecitate sicut illi in foribus iusti. cum subitaneis coopti essent tenebris. Unde quisque transitum hostium sui querebat. In se enim elementa peruertuntur. si cut in organo qualitatis sonus immutatur. et omnia suum sonum custodiunt. Unde estimari. et ipso certo visu...

res enim christiani nominis si perstiterint in malicia sua. sentiet in pena. quod tunc valeat dei iusticia. Videtes tua. Sic nos oportet liberatoz nostrorum exultantes gratias agere dicentes. Benedictio aia mea domini et cetera. Unde apostolus. Sine intermissione oratei omnibus gratias agite et cetera. Produxit t. m. Nota quod inimicus dei terra produxit muscas. et fluvius ranas. cultori bus autem dei terra dedit fructus. et mare carnis alimentum. Dignum est enim ut fidelibus suis per opera sua nutrimentum viuina procuret prouidentia. Inimicus vero condignum tormentum per subditas sibi creaturam inferat. Iuste enim per. Rabanus. Qui anti quos dei seruos ad se venientes crudeliter tractauerunt. Digne puniti sunt. ut mente tenebrosi. et affectu rigidi. obscuritate tenebrarum et diuersorum dolorum in corpore sustinerent. quanto magis qui seruos christi et predicatorum euangelii contemnunt. Amen dico vobis. tolerabilius erit terre seruum domorum. et gomorum in die iudicii quam illi ciuitati. Bene autem dicitur quod percussi sunt cecitate. sicut illi tenebris excecati erant. qui in foribus iusti. i. loth errabant. hostium transitum querentes et non inuenientes. qui enim tenebras erroris intus patitur. grauissimum damnis vendit quod constringitur. quia viam veritatis non agnoscit. et hostium quod chusit est non inuenit. In se enim elementa. Sicut in organo diuisi si soni ad concordiam melodie temperamento consentiunt. ita discrepantia elementa. serua to iure nature. ad creatoris voluntatem fluctuant. non enim creaturam sibi condidit contrarias. sed per omnia voluntati sue consentaneam. Unde estimari et cetera. Rabanus. Dominus enim iumenta profundum maris rubri sicco vestigio transierunt. et ranae de fluvio procedentes. domos egyptiorum impleuerunt. Ignis cum grandine mixtus de celo rubeat. nec ignis aquam nec aqua ignem impediunt. Ubi autem erant filii israel neminem scelerunt. ut appareret quod elementa mundi non sunt tantum conditio nisi a creatoris deseruere voluntati.

In oib' ei ma. Dilectos 7 misera...

Ca. I

Omnia sapia. Librus iesu filij syrach dicit se hieronimus...

Omnia sapia. Rab. Incipit ab eterna dei sapia...

Arenam ma. Rab. Corporalia spiritualibus comparat...

potest Agrestia em in aquatica convertentur...

Incipit prologus libri iesu filij syrach qui ecclesiasticus appellatur

Altorum nobis 7 magnorum pro lege et prophetas aliosque...

diligentiam 7 labore interpretandi librum istuz...

Ca. I

Omnia sapientia a domino deo est et cum illo fuit semper...

in certo numero 7 mensura 7 pondere condita sunt...

Prior omnium creata est sapientia. Creata secundum humanitatem...

Fons sapientie. Digo omnia sapientie a verbo dei procedit...

Radix. Ostendit neminem posse profunditatem dei penetrare...

Ipsa creavit et unigeniti. Adventum per verbum sibi coeternum...

Timor domini. Beatus vir qui timet dominum in mandatis eius...

Timor domini gloria et timor domini leticia et corona exultationis...